

Loppuraportti

Helsingin kaupungin palvelujen
tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-
suunnitelma 2022–2025

Helsinki

Sisällys

	Tiivistelmä.....	3
1.	Kokonaiskatsaus.....	6
	1.1 Loppuraportissa kuvataan palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 toteutumista	6
	1.2 Suunnitelman toimenpiteiden toteutuksessa onnistuttiin kokonaisuutena hyvin.....	6
	1.3 Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu suunnitelmakaudelle 2026–2029	9
2.	Kaupunkiyhteiset toimenpiteet	10
	2.1 Kokonaiskuva	10
	2.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumistilanteesta eri puolilla kaupunkiorganisaatiota.....	10
3.	Kaupunginkanslia.....	14
	3.1 Kokonaiskuva	14
	3.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta	14
	3.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista	18
4.	Kaupunkiympäristön toimiala	19
	4.1 Kokonaiskuva	19
	4.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta	19
	4.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista	20
5.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	21
	5.1 Kokonaiskuva	21
	5.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta	21
	5.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista	22
6.	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.....	23
	6.1 Kokonaiskuva	23
	6.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta	23
	6.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista	24
7.	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	26
	7.1 Kokonaiskuva	26
	7.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta.....	26
	7.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista	27
8.	Palvelukeskus Helsinki.....	28
	8.1 Kokonaiskuva	28
	8.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta	28
	8.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista	28

9.	Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara	30
	9.1 Kokonaiskuva	30
	9.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta	30
	9.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista	30
10.	Taloushallintopalvelu (Talpa)	31
	10.1 Kokonaiskuva	31
	10.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta	31
	10.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista	31
	Liitetaulukot: yksittäisten toimenpiteiden liikennevaloarviointi	32

Tiivistelmä

Helsingin kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 toteutuminen arvioitiin pääosin onnistuneeksi. Suunnitelmassa oli 90 kanslia-, toimiala- ja liikelaitoskohtaista toimenpidettä, joista:

- 79 toteutui kokonaan
- 9 toteutui osittain
- 2 jäi toteutumatta

Kolme kaupunkiyhteistä toimenpidettä (kaksikielisyysuunnitelmien päivitys, rasismin torjunnan uudet keinot, turvallisemman tilan periaatteiden koulutus) toteutuivat pääosin hyvin. Rasismin torjunnan osalta valtakunnallisten materiaalien hyödyntäminen jäi kuitenkin vähäiseksi tai siitä oli vaikea saada tietoa.

Esimerkkejä onnistumisista:

- Kaksikielisyysuunnitelmat päivitettiin eri puolilla kaupunkiorganisaatiota.
- Turvallisemman tilan periaatteita laadittiin laajasti, erityisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa, kuten nuorisopalveluissa.
- Osallistuvan budjetoinnin OmaStadi-prosessissa panostettiin monin tavoin yhdenvertaisuuteen ja saavutettavuuteen.
- Matalan kynnyksen anonyymien ilmoituskanavan tuomisesta opiskelijoiden käyttöön on saatu erityisesti Stadin ammattiopistossa hyviä kokemuksia.
- Kaupunkiuudistusalueiden investoinnit ovat tukeneet asuinalueiden viihtyisyyttä ja asukkaiden yhdenvertaisuutta.
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla henkilökunnalle tarjottu koulutus on ollut erittäin kattavaa. Teemoina ovat olleet muun muassa heikommassa asemassa olevat ryhmät ja heidän tarpeidensa huomioiminen palveluissa (sukupuolivähemmistöt, etniset vähemmistöt ja eri ikäryhmät).

Haasteita:

- Erillisen suunnitelman toimenpiteiden toteutus koettiin osin irralliseksi muusta toiminnasta. Neljäksi vuodeksi asetetut toimenpiteet ja mittarit eivät välttämättä eläneet riittävästi ajassa.
- Rasismin torjunnan valtakunnalliset materiaalit eivät olleet helposti löydettävissä ja hyödynnettävissä.
- Joidenkin toimenpiteiden toteutusta viivästyttivät tai vaikeuttivat esimerkiksi organisaatiomuutokset ja resurssipula.

Jatkotoimet:

- Uusi palvelujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 2026–2029 kytketään tiiviimmin talouden ja toiminnan vuosisuunnitteluun.

Sammanfattning

Genomförandet av Helsingfors stads jämställdhets- och likabehandlingsplan 2022–2025 bedömdes i huvudsak vara lyckat. Planen omfattade 90 åtgärder på kontors-, sektors- och affärsområdesnivå, av vilka:

- 79 genomfördes helt
- 9 genomfördes delvis
- 2 blev ogenomförda

Tre stadsgemensamma åtgärder (uppdatering av tvåspråkighetsplanerna, nya metoder för bekämpning av rasism, utbildning av principerna för tryggare rum) genomfördes i huvudsak väl. I fråga om bekämpning av rasism förblev användningen av riksomfattande material dock obetydlig eller det var svårt att få information om det.

Exempel på framgångar:

- Tvåspråkighetsplanerna uppdaterades på olika håll i stadsorganisationen.
- Principerna för tryggare rum utarbetades i stor utsträckning, i synnerhet i tjänsterna inom kultur- och fritidssektorn, såsom ungdomstjänsterna.
- I VårStad-processen för deltagande budgetering satsade man på många sätt på likabehandling och tillgänglighet.
- I synnerhet vid yrkesinstitutet Stadin ammattiopisto har man fått goda erfarenheter av att göra den anonyma rapporteringskanalen med låg tröskel tillgänglig för studerande.
- Investeringarna i stadsförnyelseområdena har stött trivseln i bostadsområdena och jämlikheten mellan invånarna.
- Den utbildning som personalen inom social-, hälsovårds- och räddningssektorn har erbjudits har varit mycket omfattande. Teman har varit bland annat de mest utsatta grupperna och beaktandet av deras behov i tjänsterna (könsminoriteter, etniska minoriteter och olika åldersgrupper).

Utmaningar:

- Genomförandet av åtgärderna i den separata planen upplevdes delvis vara fristående från den övriga verksamheten. De åtgärder och mätare som uppstälts för fyra år har inte nödvändigtvis levt tillräckligt länge.
- Riksomfattande material för bekämpning av rasism var inte lätta att hitta och utnyttja.
- Genomförandet av vissa åtgärder fördröjdes eller försvårades till exempel på grund av organisationsreformer och resursbrist.

Fortsatta åtgärder:

- Den nya jämställdhets- och likabehandlingsplanen för tjänster 2026–2029 kopplas närmare till den årliga planeringen av ekonomin och verksamheten.

Summary

The implementation of the City of Helsinki's equality and non-discrimination plan for services 2022–2025 was deemed largely successful. The plan included 90 measures to be implemented by the City Executive Office, City divisions and municipal enterprises, of which:

- 79 were fully implemented
- 9 were partially implemented
- 2 were not implemented.

The three City-wide measures (updating bilingualism plans, new methods to combat racism, training on safe space principles) were primarily implemented well. However, as regards new methods to combat racism, the utilisation of national materials remained limited or difficult to quantify.

Examples of successes:

- Bilingualism plans were updated across the City organisation.
- Safe space principles were extensively prepared, especially in the services of the Culture and Leisure Division, such as youth services.
- The non-discrimination and accessibility of the OmaStadi participatory budgeting process was developed in a number of ways.
- The introduction of a low-threshold anonymous reporting channel for students was well-received, especially at Helsinki Vocational College.
- Investments in the suburban regeneration areas have contributed to the pleasantness of residential areas and the equality of residents.
- Training provided to the personnel of the Social Services, Health Care and Rescue Services Division has been very comprehensive. Covered themes have included disadvantaged groups and how to address their needs in services (gender minorities, ethnic minorities and different age groups).

Challenges:

- The implementation of the measures of a separate plan was perceived as being somewhat disconnected from other operations. The measures and indicators set for four years did not always sufficiently keep up with the times.
- National materials for combating racism were not easy to find and utilise.
- The implementation of some measures was delayed or hampered by organisational changes and resource constraints, for example.

Follow-up measures:

- The new equality and non-discrimination plan for services 2026–2029 will be more closely linked to annual financial and operational planning.

1. Kokonaiskatsaus

1.1 Loppuraportissa kuvataan palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 toteutumista

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 kokouksessaan 28.2.2022 (161 §). Päätökseen on kirjattu, että ”kaupunkiyhteisen suunnitelman toteutumisen väliraportti tuodaan kaupunginhallitukselle kauden puolivälissä ja loppuraportti suunnitelmakauden päätyttyä”.

Väliraportin tiedot kerättiin syksyllä 2023 ja raportti käsiteltiin kaupunginhallituksen kokouksessa 5.2.2024. Tämän loppuraportin tiedot on kerätty syksyllä 2025 ja raportin luonnos on käsitelty kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusneuvottelukunnassa 20.11.2025. Raportti tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi uuden palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman käsittelyn yhteydessä kevätkaudella 2026.

Kaupunginkanslian osallisuusyksikkö on vastannut sekä väliraportin että loppuraportin koostamisesta kansliasta, toimialoilta ja liikelaitoksista saamiensa tietojen pohjalta.

1.2 Suunnitelman toimenpiteiden toteutuksessa onnistuttiin kokonaisuutena hyvin

Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa 2022–2025 on yhteensä 93 toimenpidettä, joista kolme on kaupunkiyhteisiä ja loput kanslia-, toimiala- ja liikelaitoskohtaisia.

Kaupunkiyhteiset toimenpiteet ovat toteutuneet kaikkialla kaupunkiorganisaatiossa vähintään osittain. Kattavimmin niistä toteutui kaksikielisyysuunnitelmien päivittämistä koskeva toimenpide. Kanslia-, toimiala- ja liikelaitoskohtaisista toimenpiteistä 78 on liikennevalo-arvioinnin perusteella toteutunut (vihreällä), 10 on osin toteutunut tai kesken (keltaisella) ja kaksi jäi kokonaan toteutumatta (punaisella). Suunnitelman toimeenpanossa osallistuttiin siis sikäli hyvin, että valtaosa toimenpiteistä saatiin toteutettua suunnitelmakaudella. Joitakin keskeneräisiä toimenpiteitä saatetaan vielä saada valmiiksi loppusyksystä 2025 tai suunnitelmakauden päättymisen jälkeen.

Tämän loppuraportin tekstiosioissa on kuvattu erityisesti niiden toimenpiteiden toteutumista, jotka olivat väliraportin aikaan vielä aloittamatta tai joiden toteutus oli kesken. Jo aiemmin toteutuneiden toimenpiteiden kuvaukset löytyvät pääosin väliraportista. Kaikkien yksittäisten toimenpiteiden toteumatilanne on nähtävissä raportin lopusta löytyvistä taulukoista. Toteutumatta jääneiden toimenpiteiden osalta taulukoihin on kirjattu selite sille, miksi toimenpide ei ole toteutunut.

Alla olevissa kahdessa taulukossa (taulukot 1 ja 2) on esitetty toimenpiteiden toteutumisen tilanne kokonaisuutena 31.8.2025 tilanteen mukaisesti.

Organisaatio	Kaksikielisyys-suunnitelman päivitys	Uusien keinojen hyödyntäminen rasismien torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi	Koulutusta turvallisemman tilan periaatteiden laatumiseen
Kaupunginkanslia	toteutunut	osin toteutunut	toteutunut (jo väliraportin aikaan)
Kaupunkiympäristön toimiala	toteutunut (jo väliraportin aikaan)	osin toteutunut	toteutunut (jo väliraportin aikaan)
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	toteutunut (jo väliraportin aikaan)	osin toteutunut	toteutunut (jo väliraportin aikaan)
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	toteutunut (jo väliraportin aikaan)	toteutunut	toteutunut (jo väliraportin aikaan)
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	toteutunut	toteutunut	osin toteutunut
Palvelukeskus Helsinki	toteutunut (jo väliraportin aikaan)	osin toteutunut	osin toteutunut
Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara	osin toteutunut	osin toteutunut	osin toteutunut
Taloushallintopalvelu	toteutunut	toteutunut	toteutunut

Taulukko 1. Kaupunkiyhteisten toimenpiteiden toteutumistilanne kaupunkiorganisaatioissa 31.8.2025.

Organisaatio	Toteutuneet toimenpiteet (määrä)	Osittain toteutuneet (määrä)	Kokonaan toteutumatta jääneet (määrä)
Kaupunginkanslia	36	4	1
Kaupunkiympäristön toimiala	10	1	0
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	5	2	0
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	7	1	1
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	14	1	0
Palvelukeskus Helsinki	2	0	0
Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara	2	0	0
Taloushallintopalvelu	3	0	0
Yhteensä	79	9	2

Taulukko 2. Kanslia-, toimiala- ja liikelaitoskohtaisten toimenpiteiden toteutumistilanne 31.8.2025.

1.3 Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu suunnitelmakaudelle 2026–2029

Kaupungin eri organisaatio-osat (kanslia, toimialat ja liikelaitokset) arvioivat suunnitelma-kauden 2022–2025 toteutumaa pääosin myönteisesti, koska valtaosa toimenpiteistä saatiin toteutettua. Esille nousi kuitenkin vahvasti myös se, että vuosisuunnittelusta irrallinen suunnitelmakokonaisuus on vaikea toimeenpanna tarkoituksenmukaisella tavalla, eikä neljäksi vuodeksi eteenpäin asetetut kehittämiskohteet, toimenpiteet ja mittarit välttämättä elä riittävästi ajassa. Tämä palaute on huomioitu uuden palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2026–2029 valmistelussa, jota on tehty aktiivisesti kanslian, toimialojen ja liikelaitosten yhteistyönä vuoden 2025 aikana. Uusi palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma käsitellään kaupunginhallituksessa kevätkaudella 2026.

2. Kaupunkiyhteiset toimenpiteet

2.1 Kokonaiskuva

Palvelujen tasa-arvosuunnitelmassa 2022–2025 on kolme kaupunkiyhteistä toimenpidettä eli toimenpidettä, joiden toteutumisesta niin kanslia, toimialat kuin liikelaitoksetkin ovat omalta osaltaan vastuussa. Toimenpiteet koskevat kaksikielisyysuunnitelmien päivittämistä, kunnille suunnattujen rasismien torjumisen uusien työkalujen hyödyntämistä ja koulutusta turvallisemman tilan periaatteiden laatisesta.

Kaksikielisyysuunnitelmien päivittäminen on toteutettu kaikilla toimialoilla, Palvelukeskus Helsingissä ja Taloushallintopalvelussa. Starankin suunnitelma on päivitetty, mutta sitä ei ole vielä käsitelty kokousrakenteessa. Käsittely on tavoitteena loppuvuoden 2025 aikana.

Kuten jo väliraportissa todettiin, rasismien torjumista ja hyvien väestösuhteiden edistämistä koskevan toimenpiteen mittarissa viitataan valtioneuvoston Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman (2021–2023) puitteissa kunnille tuotettujen materiaalien, työkalujen ja mallien käyttöönottoon, mutta niistä ei ole saatavilla minkäänlaista julkista koontia, mikä heikentää merkittävästi niiden löydettävyyttä ja jalkauttamista. Suunnitelmakaudella eri puolilla kaupunkiorganisaatiota on toteutettu rasismien vastaisia toimia, kuten koulutuksia, mutta on vaikea todentaa, minkä verran nimenomaisesti Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman puitteissa tuotettuja materiaaleja yms. on hyödynnetty.

Koulutuksia turvallisemman tilan periaatteista koskeva toimenpide oli toteutunut kaupunginkansliassa sekä kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kaupunkiympäristön toimialoilla jo väliraportin aikaan. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan osalta toimenpide on tarkoitus toteuttaa loppuvuodesta 2025 tai alkuvuodesta 2026. Staralla ei ole järjestänyt aiheesta erillistä koulutusta, koska sellaiselle ei ole tunnistettu tarvetta (Staralla ei ole kaupunkilaisten käyttöön suunnattuja tiloja). Palvelukeskus Helsinki on laatinut yhteiset turvallisemman tilan periaatteet, joita sovelletaan kaikissa Palvelukeskus Helsingin työyhteisöissä, mutta erillistä koulutusta henkilöstölle ei ole järjestetty. Taloushallintopalvelussa turvallisemman tilan teema on ollut esillä esimerkiksi muuttoprojektin yhteydessä pelisääntöjen käsittelyssä.

2.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumistilanteesta eri puolilla kaupunkiorganisaatiota

Kaupunginkanslia:

Kanslian kaksikielisyysuunnitelman päivitys valmistui 31.5.2023 ja se käsiteltiin kansalliskielilautakunnassa 21.12.2023.

Kaupunginkanslian alainen osallisuusyksikkö vastaa kaupungin ihmisoikeusverkoston vetämisestä sekä kaupunkitasoisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kehittämisestä ja

koordinaatiosta. Näissä rooleissa kaupunginkanslia on suunnitelmakaudella järjestänyt mm. useita rasismin torjumiseen ja siihen puuttumiseen liittyviä koulutuksia ja tilaisuuksia. Tietoa siitä, kuinka paljon kansliassa on hyödynnetty nimenomaisesti valtakunnallisen Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman puitteissa tuotettuja materiaaleja ja työkaluja, ei ole saatavilla.

Koulutusta turvallisemman tilan periaatteiden laatimiseen koskeva toimenpide oli kanslian osalta toteutunut jo väliraportin aikaan.

Kaupunkiympäristön toimiala:

Kaksikielisyysuunnitelman päivittämistä ja turvallisemman tilan periaatteiden laatimisen koulutusta koskevat toimenpiteet olivat toimialan osalta toteutuneet jo väliraportin aikaan.

Kuten jo väliraportissa tuotiin esille, kaupunkiympäristön toimialan toimintojen näkökulmasta rasismin torjumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämisen tematiikka kytkeytyy hyvien väestösuhteiden edistämiseen segregaatiota ehkäisevällä asumispolitiikalla ja kaupunki uudistustyöllä. Kaupunki uudistustyöllä vaikutetaan siihen, ettei eri asuinalueiden välille synny liian suuria eroja ja jännitteitä. Kaupunki uudistustyöllä edistetään asuinalueiden monimuotoisuutta ja elinvoimaisuutta. Työ on pitkäjänteistä ja jatkuu myös suunnitelmakauden jälkeen. Lisäresursseja on kohdennettu alueille, joissa sosioekonomisten indikaattoreiden mukaan sille on tarvetta (Kontula-Mellunmäki, Malmi ja Kannelmäki-Malminkartano).

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala:

Kaksikielisyysuunnitelman päivittämistä ja turvallisemman tilan periaatteiden laatimisen koulutusta koskevat toimenpiteet olivat toimialan osalta toteutuneet jo väliraportin aikaan.

Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman puitteissa tuotettuja materiaaleja, työkaluja ja malleja ei kokonaisuutena saatu kunnille jalkautettavassa muodossa käyttöön. Toimintaohjelman puitteissa THL:n tuottama verkkokoulutus antirasismista on kuitenkin jaettu toimialan Opehuoneessa sekä intrassa ja työntekijöitä on kannustettu verkkokoulutuksen suorittamiseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala:

Kaksikielisyysuunnitelman päivittämistä ja turvallisemman tilan periaatteiden laatimisen koulutusta koskevat toimenpiteet olivat toimialan osalta toteutuneet jo väliraportin aikaan.

Suunnitelmakaudella on järjestetty antirasistia koulutuksia, mutta niissä on käytetty etupäässä muita kouluttajia ja aineistoja kuin valtioneuvoston rasisminvastaisen toimintaohjelman 2021–2023 puitteissa tuotettuja materiaaleja, koska ne eivät välttämättä soveltuneet toimialan käyttöön (mm. itseopiskelua edellyttävät materiaalit). Nuorisopalvelujen koko henkilöstö osallistui antirasistiseen koulutukseen vuonna 2023. Koulutusprojekti järjestettiin yhteistyössä Rauhankasvatusinstituutin kanssa. Keskustakirjasto Oodin henkilöstölle järjestettiin antirasistinen koulutus 1.11.2024, noin 60 henkilöä osallistui. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan koko henkilöstölle suunnattu Shadia Raskin avoin Teams-koulutus antirasismista järjestettiin 12.12.2024, osallistujamäärä oli noin 100. Antirasistisen työotteen verkkokoulutus on otettu käyttöön liikuntapalvelukokonaisuudessa keväällä 2025. Edellisten lisäksi yksittäisen toimipisteet ovat voineet järjestää itse muitakin antirasistisia koulutuksia, mutta niistä ei ole saatavissa tietoa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala:

Toimialan päivitetty kaksikielisyysuunnitelma hyväksyttiin keväällä 2025. Suunnitelman tavoitteet ovat: ruotsinkieliset palveluketjut toimivat, ruotsinkielentaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys paranee sekä ruotsinkielinen asiakasviestintä paranee. Palvelukokonaisuudet laativat omiin tarpeisiinsa ja toimintaansa sopivat täsmennetyt toimeenpanosuunnitelmat, jotka päivitetään vuosittain.

Rasismien torjumisen toimenpiteen puitteissa uusina työkaluina voidaan mainita koulutustilaisuudet henkilökunnalle antirasistisesta työotteesta. Koulutustilaisuuksissa hyödynnettiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen terveys- ja sosiaalialan henkilökunnalle suunnattua videomateriaalia. Lisäksi palvelukokonaisuuksissa on pidetty omia antirasismiin liittyviä työpajoja.

Turvallisemman tilan periaatteiden koulutus on osa toimialan keskitettyä koulutussuunnitelmaa, ja koulutus toteutuu vielä vuoden 2025 aikana tai siirtyy keväeseen 2026. Koulutusta valmistellaan yhteistyönä johdon kanssa parhaillaan. Palveluissa on tehty kuitenkin omia suunnitelmia sekä työyhteisöille että asiakkaille.

Palvelukeskus Helsinki:

Kaksikielisyysuunnitelman päivittämistä koskeva toimenpide oli Palvelukeskus Helsingin osalta toteutunut jo väliraportin aikaan.

Rasismien torjumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämisen teemaan liittyen Palvelukeskus Helsingin henkilöstöä on osallistunut Helsingin kaupungin järjestämiin ihmisoikeusiltapäiviin ja niistä saatuja oppeja on jaettu Palvelukeskus Helsingin omissa sisäisissä työryhmissä. Teeman käsittely jatkuu osana Palvelukeskus Helsingin kestävän kehityksen ohjelmaa vuosille 2025–2027.

Palvelukeskus Helsinki laati omat turvallisemman tilan periaatteet suunnitelmakauden aikana Helsingin kaupungin tuottaman ohjemateriaalin mukaisesti. Palvelukeskus Helsingin yhteisiä turvallisemman tilan periaatteita sovelletaan kaikissa Palvelukeskus Helsingin työyhteisöissä. Varsinaista koulutusta turvallisemman tilan periaatteiden laatimisesta ei kuitenkaan ole järjestetty Palvelukeskus Helsingin henkilöstölle. Tällainen koulutus voi tulla kyseeseen myöhemmin, mikäli erillisiä turvallisemman tilan periaatteita halutaan laatia esimerkiksi yksittäisiin toimipisteisiin.

Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara:

Kaupunkiyhteiset toimenpiteet ovat Staran osalta toteutuneet osittain.

Kaksikielisyysuunnitelma on päivitetty, mutta sitä ei ole vielä käsitelty kokousrakenteessa. Tämä on tavoitteena tehdä loppuvuoden 2025 aikana.

Valtioneuvoston rasismien torjumisen toimintaohjelman puitteissa kunnille tuotettuja materiaaleja on oletettu hyödynnettävän kaupunkiyhteisten materiaalien valmistelussa ja päivytyksessä (esim. Helvi-materiaalit). Starassa on mm. seurattu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteeman Helvi-materiaalin suorittaneita työyhteisöjä ja kannustettu edelleen kyseisen materiaalin läpikäymiseen.

Koulutusta turvallisemman tilan periaatteiden laatimisesta ei ole järjestetty, koska sellaiselle ei ole tunnistettu tarvetta (ei kaupunkilaisten käyttöön suunnattuja tiloja).

Kaupunginkanslian laatima opas turvallisemman tilan periaatteista löytyy kuitenkin myös Staran intrasivuilta.

Taloushallintopalvelu (Talpa):

Kaksikielisyysuunnitelman päivittämistä koskeva toimenpide oli Taloushallintopalvelun osalta toteutunut jo väliraportin aikaan. Ruotsinkielisen palvelun saatavuutta on vahvistettu.

Rasismin torjumisen toimenpiteen osalta valtioneuvoston toimintaohjelman tuotosten ei ole nähty olevan suoraan hyödynnettävissä, mutta sisäisessä toiminnassa on huomioitu monikulttuurisuus ja diversiteetti.

Turvallisemman tilan teema on huomioitu esimerkiksi muuttoprojektin yhteydessä pelisääntöjen käsittelyssä.

3. Kaupunginkanslia

3.1 Kokonaiskuva

Kaupunginkanslian osalta palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpano onnistui kokonaisuutena hyvin, erityisesti huomioiden, että kaupunginkanslialla on suunnitelmassa selvästi enemmän omia toimenpiteitä kuin toimialoilla ja liikelaitoksilla.

Työllisyyspalveluilla on suunnitelmassa paljon toimenpiteitä, joista valtaosa oli toteutunut jo väliraportin aikaan. Suunnitelmakauden aikana työllisyyspalvelut siirtyivät pois kanslian elinkeino-osastolta ja niistä tehtiin erillinen Työllisyyspalveluliikelaitos. Tässä raportissa työllisyyspalveluiden toimenpiteiden tilanteesta on kuitenkin raportoitu elinkeino-osaston alla, missä ne ovat itse suunnitelmadokumentissa.

Kaupunginkanslian omista toimenpiteistä 31.8.2025 mennessä 36 toimenpidettä toteutui (vihreällä), 4 toimenpidettä toteutui osittain tai toteutus jäi kesken (keltaisella) ja 1 toimenpide jäi kokonaan toteutumatta (punaisella).

3.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta

Talous- ja suunnitteluosasto:

Talous- ja suunnitteluosaston toimeksiannosta Ekvalita analysoi talousarvioihin 2022–2024 sisällytetyt sukupuolivaikutusten arvioinnit ja teki analyysin perusteella ehdotuksia sukupuolivaikutusten arviointien kehittämiseksi. 25.9.2024 järjestettiin koulutus sukupuolivaikutusten arvioinnista talousarvioihin niitä laativille. Koulutus on vapaasti katsottavissa Kaupungin talouden ohjauksen Teamsissa. Sieltä löytyy myös koulutusmateriaali. Vuoden 2025 tulosbudjetteihin ohjeistettiin sisällyttämään sukupuolivaikutusten arvioinnit, joissa huomioitu analyysin kehittämissuositukset sekä koulutuksen sisältö.

Kaikille kaupunkiudistusalueille on perustettu alueelliset osallisuusnyrkkit, joiden kautta osallisuuden asiantuntijoiden yhteistyötä tiivistetään. Malmilla on aloitettu ”Iltakorva”-tilaisuudet, joissa on ydinajatuksena kaupunkilaisten kohtaaminen ja kuuntelu. Käytännössä kaupungin asiantuntijat ovat kohdattavissa Malmitalolla tai Ala-Malmin torilla. Jatkossa aiheita käsitellään stadiluotsin järjestämällä Malmin kahveilla sekä Malmiverkoston aamukahveilla. Lisäksi Malmilla on aloitettu uutiskirje, jonka kautta verkostoa tiedotetaan alueen tapahtumista ja kehittämisen etenemisestä.

Mellunkylässä on järjestetty asukastilaisuuksia yhdessä asukasvetoisen Vetoa ja voimaa Mellunkylään -verkoston kanssa. Mellunmäessä placemaking toteutettiin yhdessä alueen lasten kanssa; he osallistuivat sillan maalaamiseen.

Meri-Rastilassa järjestettiin monikielinen asukasilta tammikuussa 2025 yhdessä asukkaiden kanssa. Tilaisuudessa oli tulkit ja asukkailta kerättiin palautetta paperisilla ja sähköisillä lomakkeilla. Monikielisiä asukasiloja jatketaan kaikilla kaupunkiudistusalueilla, seura-

vaksi Malminkartanossa marraskuussa 2025 ja vuonna 2026 muilla alueilla. Kannelmäessä Sitratorin placemaking toteutettiin yhdessä alueen lasten ja nuorten kanssa.

Lisäksi asukkaiden ja paikallisten toimijoiden kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä Helsingin mallin osallistavan kulttuurityön hankkeissa, esimerkiksi viemällä esityksiä asukkaiden koteihin ja rappukäytäviin. Kaikkien koulu -hankkeessa on edistetty perheiden osallisuutta kehittämällä kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

Vuonna 2025 kaupunkiudistusalueilla toteutetaan ensimmäistä kertaa asukaskysely (KU-barometri), jolla selvitetään asukkaisen kokemuksia alueensa viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja palveluista. Kysely toteutetaan monikielisenä ja satunnaisotannan lisäksi kyselyä jaetaan asukkaille suoraan alueverkostojen kautta.

Strategiaosasto:

Työperäisen hyväksikäytön ehkäisy palveluhankinnoissa -ohje on julkaistu v. 2022 ja siitä on tehty sisäistä viestintää 2/2023. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (syksy 2022), kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan (kevät 2023) sekä siivouspalveluhankintojen ja/tai rakennusurakoiden vastuullisten hankintojen koulutuksessa on ollut osio työperäisen hyväksikäytön ehkäisystä hankinnoissa, yhteensä n. 120 osallistujaa.

Kaikkiin kaupunkitietopalveluiden kyselyihin lisättiin vaihtoehdot "muu" ja "en halua kertoa" vaihtoehtojen "mies" ja "nainen" lisäksi kohtaan, jossa vastaajaa pyydetään kertomaan sukupuolensa. Tällä viestittiin, että kaupunki huomioi sukupuolen moninaisuuden. Muunsukupuolisten kokemuksia ei kuitenkaan pystytä määrällisin menetelmin käsittelemään, sillä vastaajamäärät ovat olleet kaikissa kaupunkitietopalveluiden kyselyissä tilastolliseen tarkasteluun liian pieniä. Sen sijaan tutkimustietoa muunsukupuolisten helsinkiläisten kokemuksista voidaan tuottaa laadullisin menetelmin.

Tietoisuus digitaalisesta saavutettavuudesta on lisääntynyt kaupunkitasoisesti, mikä näkyy mm. saavutettavuusverkoston vakiintumisena, aktiivisuutena ja puitesopimuksen hyödyntämisenä. Vuodesta 2023 alkaen kanslian kilpailuttamalla puitesopimuksella on voitu hankkia saavutettavuuspalveluita. Saavutettavuuden perusteet -koulutuksen on suorittanut 426 henkilöä ja määrä on kasvanut tasaisesti vuosittain. Saavutettavuusmallin sivustokäynnit ovat vakiintuneet noin 11 000 käyntiin vuodessa. Saavutettavuuden kehittämismallia ollaan luomassa.

Viestintäosasto:

Osallisuusyksikön ja kaupunkitietoyksikön yhteistyössä kokoama **mittaritarkastelu ”Sukupuolten tasa-arvo Helsingissä – poimintoja tilastoista”** julkaistiin keväällä 2025. Erillinen sukupuolittainen mittaritarkastelu toteutettiin nyt toista kertaa (aiempi v. 2021). Julkaisuun on koottu sukupuolia vertailevaa tilastotietoa valikoiduista mittareista, jotka kytkeytyvät kaupungin keskeisiin seurantoihin. Sukupuolten välisiä eroja löytyi kaikilta elämäalueilta, joihin kytkeytyviä mittareita julkaisussa tarkasteltiin (hyvinvointi ja terveys, turvallisuus, työ ja koulutus, osallisuus ja syrjintä). Lisäksi mukana on erillinen osio sukupuolivähemmistöjä koskevista tiedoista ja tiedonkeruun haasteista. Julkaisussa on hyödynnetty rekisteri- ja kyselytutkimusaineistoja.

Helsinki Pride -tapahtuman pääyhteistyökumppanuus on kaupungilta merkittävä panostus ja ankkuroi kaupungin vankasti sateenkaarivähemmistön tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen viitekehykseen muulloinkin kuin tapahtumakuukauden aikana. Kaupunki viestii

Pridesta näkyvästi sekä sisäisesti että ulkoisesti, vuosina 2024 ja 2025 myös vahvasti por-
mestarikunnan äänellä, ja järjestää laajasti ohjelmaa Pride-kuukauden aikana, esimerkiksi
Nuorten Priden puitteissa.

Helsinki Pride kävijätutkimuksen 2023 (Sponsor Insight, N=585) mukaan 60 % kävijöistä
tunnisti Helsingin kaupungin tapahtumakumppaniksi ja Helsinki oli toiseksi muistetuin yh-
teensä 60 yhteistyökumppanin joukosta. Helsinki Pride -tapahtumakokemuksen perusteel-
la Helsinkiin yleisimmin liitetyt mielikuvat olivat iloinen, turvallinen ja avoin. Kävijöistä 94 %
suosittelisi tapahtumaa. Kesän 2024 Pride-puistojuhlissa toteutetun pikakyselyn (N=242)
perusteella 98 % kävijöistä piti vähintään melko tärkeänä sitä, että Helsingin kaupunki on
tapahtuman pääyhteistyökumppani. Kesällä 2025 toteutetun **kaupungin sisäisen vaikut-
tavuusarviointikyselyn** (N=262) perusteella 80 % vastanneista työntekijöistä piti Helsinki
Pride -pääyhteistyökumppanuutta vähintään melko tärkeänä. Vastanneista yli 80 prosentin
palvelussa/yksikössä on näkyvillä sateenkaarisymboleita. Toisaalta vain reilu neljäsosa vas-
taajista kertoi, että sateenkaariteemat näkyvät omassa palvelussa/yksikössä säännöllisesti
ympäri vuoden. 63 % oli nähnyt sisäistä uutisointia aiheesta.

Strategiakaudelle ei tehty konkreettista **suunnitelmaa selkokielisen sisällön määrälli-
selle ja laadulliselle kehittämiselle**. Kuitenkin viestinnän osalta selkeää ja selkokielistä
viestintää on lisätty tarkoituksenmukaisesti ja johdonmukaisesti koko strategiakauden
väliraportissa kuvatulla tavalla. Väliraportin jälkeen on lisätty mahdollisimman selkokie-
listä viestintää etenkin kotoutuville, vieraskielisille ja henkilöstölle sekä kiinnitetty yleisesti
ottaen aiempaa enemmän huomiota viestinnän selkeyteen mm. verkkosivuilla. Viestinnän
selkeyttämisen tavoite tulee jatkumaan seuraavalla strategiakaudella.

Viestinnän tavoitteena ollut **kohdennetun sisältömainonnan määrä** vähemmän huomioi-
duille kohderyhmille on toteutunut ja parantunut strategiakauden loppupuolella vieraskie-
listen helsinkiläisten ja alueittaisen tavoittavuuden osalta. Heidän tavoittamiseksi on
tehty konkreettisia toimenpiteitä mm. eri hankkeissa, minkä lisäksi näkökulmaa on vahvis-
tettu päivitettyihin (30.5.2025) viestinnän ohjeisiin.

Helsinki-infon neuvontapalveluiden fyysinen saatavuus on toteutettu painottamalla pal-
veluja Itä-Helsinkiin ja jalkautumalla muun muassa työllisyyspalveluiden tiloihin. Tiivistä
yhteistyötä viestinnän kanssa tehtiin koko suunnitelmakauden ajan, painottuen erityisesti
vuosiin 2023 ja 2024, jolloin toteutettiin yhteistä monikielisen ja -kanavaisen viestinnän ja
neuvonnan yhteishanketta. Hankkeen pohjalta luotiin uusia toimintamalleja eri kohderyhmi-
en tavoittamiseen ja alueellisia kokeiluja markkinointikanavista.

Vieraskielisten asiakkaiden neuvonnan parantamiseen tähtäävän **Avoin ovi palveluihin
-hankkeen toimintamallin jalkautus** on tehty, ja hanke päättyi joulukuussa 2024. Mittarei-
den valossa toimenpiteessä onnistuttiin hyvin, sillä koulutettuja ja perehdytettyjä oli 2805
henkeä. Hanke ei ole tilastoinut tapahtumia, vaan henkilöt.

Tiketointijärjestelmä on edelleen käytössä kanslian **digituessa**, mutta sen käyttöä ei ole
laajennettu. Sen sijaan 02/2024 otettiin käyttöön puhelin/chat palvelu, jonka avulla on var-
mistettu etädigituen saaminen kaupunkitasoisesti.

Osallistuva budjettoinnin OmaStadin kolmannen toteutuskierroksen 2023–2024 sekä
syksyllä 2025 käynnistyneen neljännen toteutuskierroksen periaatteena oli kaupunkilas-
ten yhdenvertaiset osallistumisen mahdollisuudet. Osallistuvaan budjettiin laadittiin

kaupungin palveluiden yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteita ja tavoitteita noudattava yhdenvertaisuussuunnitelma. Osallistuvan budjetoinnin OmaStadin toteuttamisen kaikissa vaiheissa panostettiin kohdennettuihin yhdenvertaisuutta tukeviin toimenpiteisiin sekä huomioitiin saavutettavuus verkkopalveluissa, viestinnässä ja tapahtumissa.

Kaupunkilaisten osallistumisen tuki toteutettiin monitoimijaisena yhteistyönä kaupungin eri palveluiden, järjestöjen sekä alueellisten toimijoiden ja yhteisöjen kanssa. **Stadiluotsien** rooli oli yhdenvertaisuuden edistämässä keskeinen. Toimenpiteet suunnattiin erityisesti nuorten, ikäihmisten sekä vieraskielisten ja maahanmuuttajataustaisten helsinkiläisten osallistumisen tukemiseen. Esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin ehdottamisen ja äänestämisen vaiheissa järjestettiin satoja tapahtumia, joissa kaupunkilaiset saivat tukea ehdotuksen tekemiseen ja äänestämiseen. Lisäksi tietoa ja tukea jaettiin mm. kirjastoissa, yhteisötiloilla, kouluilla ja nuorisotaloilla, mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluissa sekä ikääntyneiden palveluissa. Kaupunkilaisille järjestettiin digitukea yhteistyössä kaupungin digitukiverkoston kanssa ja tukea oli tarjolla monissa eri kaupungin toimipisteissä eri puolilla kaupunkia. Myös yhteistyökumppaneiksi valikoituneet järjestöt tarjosivat tukea ja opastusta kohderyhmilleen.

Osallistuvan budjetoinnin **OmaStadin viestintää** toteutettiin mahdollisimman monikanavaisesti seitsemällä eri kielellä: suomi, ruotsi, englanti, venäjä, viro, arabia ja somali. Omastadi.hel.fi-sivusto oli suomen lisäksi käytettävissä ruotsin ja englannin kielellä. Kaupunki teetti Omastadi.hel.fi-sivustoon liittyen lukuisia käytettävyystestejä ja kognitiivisia auditointeja, sekä hyödynsi kuntalaisten mm. ehdotus- ja äänestysvaiheen aikana antamaa palautetta. Saavutettavuutta lisäävät muun muassa se, että sivusto oli kauttaaltaan luettavissa ruudunlukijalaitteella. Prosessin eri vaiheiden saavutettavuus testattiin huolellisesti ja tietoturva-auditointi ja tietosuojan vaikutustenarviointi tehtiin vuonna 2023.

Osallisuusyksikön **sovittelutoiminta** vahvisti suunnitelmallisesti vapaaehtoissovittelijoiden ja henkilöstön valmiuksia kohdata eri väestö- ja erityisryhmiä. Sovittelijoille ja henkilöstölle järjestettiin vuoden 2025 aikana useita koulutus- ja keskustelutilaisuuksia, joissa keskeisiä teemoja olivat antirasismi, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Henkilöstön tiimivalmennusprosessissa on huomioitu erityisesti tiimin moniammatilliset ja -kulttuuriset lähtökohdat sekä tiimiläisten arvostavan vuorovaikutuksen ja työkuulttuurin kehittäminen.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusaiheinen **koulutus luottamushenkilöille** järjestettiin yhteistyössä hallinto-osaston kanssa 9.11.2022 ja **koulutus kaupungin päätösvalmistelijoille** 14.11.2023. Luottamushenkilöiden koulutuksen tallenne on katsottavissa Helsinki-kanavalla ja päätösvalmistelijoiden koulutuksen tallenne kaupungin intrassa. Lisäksi uusien luottamushenkilöiden perehdytyksiin syksyllä 2025 sisällytettiin tiivis osio tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteemasta.

Elinkeino-osaston työllisyyspalvelut, nykyinen työllisyyspalveluliikelaitos:

Työllisyyspalveluissa saavutettavuuden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet ovat edenneet merkittävästi. Omankielisen ja selkokielisen palvelun ohjeistus on laadittu ja sisällytetty perehdytysohjelmaan, ja ohjeistus selkokielen käytöstä on lisätty asiantuntijoiden työpöydälle sekä perehdytysalustalle. Viittomakielen tulkkauksen mahdollisuudet on selvitetty, omankielisen ohjauspalvelun tarjonta kartoitettu ja esteettömyyskartoitus tehty. Lisäksi tilojen esteettömyyttä ja normitietoisuutta tukevat toimenpiteet on huomioitu tilasuunnitelmissa. Asiakasviestinnän auditointi ja korjaavat toimenpiteet on toteutettu, ja asiakkaille on tarjolla sekä fyysisiä neuvontapalveluja että digineuvontaa.

Työntekijöiden osaamisen vahvistamiseksi on järjestetty koulutuksia yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotemoista sekä esteettömyydestä. Esteettömyyden perusteet -verkkokurssi on jatkuvasti saatavilla Oppivassa, mikä varmistaa koulutuksen jatkuvuuden.

Asiakasosallisuuden vahvistamiseen liittyvä osallisuussuunnitelma on aloitettu, mutta sen valmistuminen viivästyi henkilöstö- ja organisaatiomuutosten vuoksi. Suunnitelman toteutusta on kuitenkin käynnistetty, ja osallistavia toimenpiteitä on toteutettu, vaikka varsinainen suunnitelma ei ole valmis.

3.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista

Kaupunginkanslian eri osastot tunnistivat suunnitelmakaudelta monia onnistumisia ja edistysaskeleita, kuten lisääntynyt tietoisuus digitaalisesta saavutettavuudesta kaupunkitasoisesti, erilaisille ryhmille suunnatut kaupunkilaiskeskustelut uudenaikaisena osallistumisen foorumina sekä merkittävät panostukset yhdenvertaisen osallisuuden vahvistamiseen osallistuvan budjetoinnin OmaStadi-prosessissa.

Työperäisen syrjinnän ehkäisyn toimeenpanossa onnistuttiin kokonaisuutena hyvin. Koulutuksia järjestettiin koko suunnitelmakauden ajan, ja tietoisuus aiheesta ja sen vakavuudesta on lisääntynyt kaupunkiorganisaatiossa. Keväällä 2025 toteutetun vertaisoppimisen myötä tunnistettiin suurimmat kehittämiskohteet siivouspalveluissa työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi, sitoutettiin avainhenkilöt työhön ja alettiin kehittää toimintamallia asian valvomiseksi. Asialle osoitetut niukat resurssit kuitenkin vaikeuttavat kaupunkitasoista edistämistä ja viestintää sekä erityisesti työperäisen hyväksikäytön valvonnan toimenpiteiden toteuttamista. Jatkossa siivouspalveluista saatuja hyviä kokemuksia tulisi hyödyntää myös muilla riskialoilla, kuten rakennus-, logistiikka ja ravintola-aloilla.

Sukupuolivaikutusten arvioinnin kehittämistyö viivästyi alkuperäisestä aikataulusta, mutta analyysi talousarvioiden sukupuolivaikutuksista tehtiin lopulta useammasta kuin yhdestä vuodesta ja koulutusmateriaali oli laaja ja kattava. Sukupuolivaikutusten arviointia ei voi kehittää erillään kaupungin muista vaikutusten arvioinneista ja sen vuoksi jatkokehittäminen on yhdistetty päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin kehittämistyöhön.

Viestinnän osalta yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon aiheita, niihin liittyviä tilaisuuksia, tapahtumia, kampanjoita ja tekoja on nostettu suunnitelmakaudella enemmän ja systemaattisemmin esille tavoitteena toisaalta osoittaa kaupungin sitoutumista ja toisaalta kertoa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön konkreettisista vaikutuksista. Monimuotoisuuteen, vähemmistöihin ja kaikkien kaupunkilaisten tavoittamiseen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota, mikä näkyy päivitetystä viestinnän ohjeista aina käytännön viestintään kuten kuvavalintoihin ja selkeämpään viestintään.

Työllisyyspalveluissa saavutettavuuden ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseen liittyvät toimet toteutuivat laajasti. Asiakasosallisuuden osalta eteneminen jäi osittain kesken organisaatiomuutosten vuoksi. Tähän vaikutti työllisyyspalvelujen siirtyminen valtiolta Helsingin kaupungin vastuulle vuoden 2025 alussa sekä vuoden 2024–2025 henkilöstömuutokset. Jatkossa osallisuustoimet tulee varmistaa riippumatta rakenteellisista muutoksista. Lisäksi seurannan ja mittariston kehittäminen auttaisi arvioimaan vaikuttavuutta tarkemmin.

4. Kaupunkiympäristön toimiala

4.1 Kokonaiskuva

Kaupunkiympäristön osalta palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpanossa onnistuttiin positiivisesti ja toimenpiteistä lähes kaikki toteutettiin. Kaupunkiympäristön omista toimenpiteistä 31.8.2025 mennessä toteutui 10 toimenpidettä (vihreällä), 1 toimenpide toteutui osittain (keltaisella) ja 0 toimenpidettä jäi kokonaan toteutumatta (punaisella).

4.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta

Lähes kaikissa toimenpiteissä on onnistuttu hyvin ja suunnitelmallisesti. Lähipalvelujen saavutettavuutta on parannettu eri väestöryhmien ja kulkumuotojen näkökulmasta, kulkuyhteydet kaupungissa ja liikenteen sujuvuus on parantunut. Viher- ja virkistysalueiden saavutettavuus on varmistettu paikkatietopohjaisilla työkaluilla. Kaupunkiuudistusalueiden investoinnit katuihin, puistoihin ja lähiliikuntapaikkoihin on toteutunut suunnitellusti. Segregoitumisuhan alla olevien alueiden kaupunkitilan viihtyisyyttä on kohennettu merkittävien investoinnein. Valaistusta on uusittu turvatomimmiksi koetuissa kaupunkitiloissa turvallisuuden parantamiseksi, esimerkiksi Kontulassa, jossa nyt suunnittelussa myös turvatomaksi koettu kallio, joka valaistaan. Myös muualle Helsinkiin on suunnitteilla vastaavaa.

Turvallisuusteemaan liittyvää koulutusta on järjestetty, mutta pilottikohteet turvallisuusnäkökulmasta jäivät osin toteutumatta. Kuntalaisvaikutusten arviointi tehdään osana suunnittelua ja päätöksentekoa, esimerkiksi lapsivaikutusten arviointiin on laadittu uusi toimintamalli. Vaasanpuistikossa on arvioitu suunnitteluratkaisuja turvallisuusnäkökulmasta vuonna 2024 ja suunnittelun yhteydessä turvallisuusasiantuntijoita oli mukana suunnitteluryhmässä tuoden sinne asiantuntijuutensa. Saavutettavuustyökalun dataa päivitettiin Viheralueiden käyttö -tutkimushankkeen yhteydessä ja tarkasteltiin 2024 tilannetta. Tehtiin myös mallinnuksia tulevaisuuden tilanteesta.

Kaupunkitilaohjeeseen on lisätty tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskeva kohta osana sosiaalisen kestävyuden kokonaisuutta. Näitä ohjeita ovat mm: Kaupunkitilat ovat monikäyttöisiä ja sopivat oleskeluun, suunnitteluratkaisut mitoitetaan turvallisiksi ja käytetään terveellisiä materiaaleja, suunnitellaan esteetöntä ja saavutettavaa kaupunkiympäristöä, joka edistää erilaisten ihmisryhmien välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, aktiivisesti osallistetaan kaikenlaisia ihmisiä osallistumaan yhdenvertaisesti, panostetaan muistiystävälliseen kaupunkiin suunnitteluratkaisujen kautta. Lisäksi turvallisemman tilan periaatteisiin liittyvää koulutusta on järjestetty onnistuneesti.

4.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista

Toimenpiteillä oli käytännön vaikuttavuutta erityisesti kaupunkitilan saavutettavuuden ja turvallisuuden parantamisessa. Esimerkiksi viheralueiden saavutettavuus ja kaupunkiuudistusalueiden investoinnit ovat tukeneet asuinalueiden viihtyisyyttä ja asukkaiden yhdenvertaisuutta. Myös suunnittelua ohjaavien aineistojen kehittäminen on vahvistanut yhdenvertaisuuden huomioimista päätöksenteossa.

Erityisiä onnistumisia olivat paikkatietopohjaisten työkalujen hyödyntäminen viheralueiden saavutettavuuden arvioinnissa sekä laajat investoinnit kaupunkiuudistusalueilla. Myös valaistuksen uusiminen turvattomiksi koetuilla alueilla on ollut vaikuttavaa, vaikka se ei ole täysin kattavaa.

5. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

5.1 Kokonaiskuva

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osalta palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpano onnistui lähes suunnitelman mukaisesti. Keskeneneräiseksikin jääneiden toimenpiteiden edistämisen eteen tehtiin toimialalla aktiivisesti töitä ja näin ollen suunnitelman kaikkia tavoitteita saatiin vietyä eteenpäin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan omista toimenpiteistä 31.8.2025 mennessä toteutui 5 toimenpidettä (vihreällä), 2 toimenpidettä toteutui osittain tai niiden toteutus jäi kesken (keltaisella) ja 0 toimenpidettä jäi kokonaan toteutumatta (punaisella).

5.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä koulutuskokonaisuuksia on lisätty esimerkiksi keskustelualusta Helvissä ja erilaisista ulkopuolisten tahojen järjestämistä koulutuksista on tiedotettu erityisesti opettajien käytössä olevassa Opehuoneessa sekä koulutuskalenteri Oppivassa. Koulutuksissa on painotettu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmien sisällyttämisen tärkeyttä erilaisissa yhteyksissä.

Koko kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa kattaviin perehdytysmateriaaleihin on lisätty tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen keskittyvä kokonaisuus.

Anonyymi ja matalan kynnyksen ilmoittamiskanava on saatu käyttöön perusopetuksessa ja sitä on pilotoitu toisella asteella Stadin ammattiopistossa. Toteutetun pilotin pohjalta ilmoittamiskanavaa ollaan ottamassa käyttöön myös lukiokoulutuksessa syksyn 2025 aikana.

Hallinnon yhteisten palveluiden kokouksessa on järjestetty lainsäädännön ja sitovien ohjeistusten veloitteita esiin tuova koulutus. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta käsitteleviä webinaareja ja koulutuksia on myös järjestetty tietämyksen lisäämiseksi. Erilaisiin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden aiheita käsitelleisiin koulutuksiin on vuonna 2025 osallistunut 194 osallistujaa.

5.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista

Suunnitelman toimeenpanossa onnistuttiin kokonaisuutena. Tavoitteista melkein kaikkien toteuttamisessa päästiin vihreälle.

Matalan kynnyksen anonyymin ilmoituskanavan tuomisesta opiskelijoiden käyttöön on saatu erityisesti Stadin ammattiopistossa hyviä kokemuksia. Ilmoituskanavan käyttö on tarjonnut myös uudenlaisen tavan, jolla kiusaamista, häirintää sekä syrjintää voidaan ilmiötasolla tilastoida ja seurata oppilaitostyön kehittämiseksi.

Suunnitelman toimenpiteiden sekä mittareiden asettamisessa ei ollut täysin onnistuttu niiden laajuuden ja epätasaisuuden vuoksi. Jatkossa tavoitteiden asettelussa olisi tärkeää hakea entistä enemmän konkretiaa.

6. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

6.1 Kokonaiskuva

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osalta palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanossa onnistuttiin kokonaisuudessaan melko hyvin. Yksi kulttuuripalvelukokonaisuutta koskeva toimenpide on vielä kesken, mutta se toteutuu suunnitelmakauden jälkeen. Ainoastaan yhden toimenpiteen toteuttamisesta luovuttiin kokonaan, koska kirjastopalvelukokonaisuudella ei ollut mahdollisuutta irrottaa riittävästi henkilöstöä sen toteuttamiseen.

Toimialan omista toimenpiteistä 31.8.2025 mennessä toteutui 7 toimenpidettä (vihreällä), 1 toimenpiteen toteutus on kesken (keltaisella) ja 1 toimenpide jäi kokonaan toteutumatta (punaisella).

6.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta

Varaamo-palvelu ei itsessään sisällä toimipisteiden esteettömyystietoja, mutta palvelun käyttöönoton yhteydessä jokaista siihen liittyvää toimipistettä on kehoitettu päivittämään perusesteettömyystietonsa toimipisterekeriiniin, jossa toimipisteiden esteettömyyssovellus sijaitsee. Varaamon käyttöönoton yhteydessä toimipisteiden Varaamo-vastaaville on myös annettu koulutusta aiheesta. Lähtökohtaisesti jokainen kaupungin palvelu tai toimipiste vastaa itse esteettömyystietojensa päivittämisestä.

Nuorisopalveluissa on tehty turvallisemman tilan periaatteet kaikille työyhteisöille käsittäen 17 nuorisotyöyksikköä sekä palvelukokonaisuuden johdon, esihenkilöt ja suunnittelijat. Lisäksi kaikissa nuorisotyöyksiköissä on tehty tai päivitetty jo aiemmin laaditut turvallisemman tilan periaatteet nuorten kanssa esihenkilön kanssa sovitulla tavalla. Vuoden 2025 aikana kaikkien noin 40 nuorisotalon periaatteet tehdään tai päivitetään yhdessä nuorten kanssa. 31.8.2025 mennessä suurin osa nuorisotaloista oli toteuttanut tämän.

Muissa toimialan palveluissa 31 työyksikössä on tehty henkilöstön periaatteet. Asiakkaiden kanssa periaatteet on laadittu 8 kirjastossa, yhdessä kulttuurikeskuksessa, kaupunginmuseon Aleksanterinkadun toimipisteessä ja Yrjönkadun uimahallissa. Sisä- ja ulkoliikuntapaikoille (noin 950 paikkaa) julkaistaan syyskaudella 2025 omat yhteiset turvallisemman tilan periaatteet, joiden laatimiseen osallistettiin asukkaita ja henkilöstöä vuoden 2025 aikana. Liikuntapaikkojen turvallisemman tilan periaatteet olivat käytännössä valmiit 31.8.2025, mutta niiden jalkauttaminen henkilöstön keskuuteen ja viestintäkampanjan suunnitteleminen kaupunkilaisille olivat vielä käynnissä ajankohdan jälkeen. Turvallisemman tilan periaatteiden laatiminen on vakiintunut Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle syrjintää purkavana ja ennaltaehkäisevänä menetelmänä, jota tullaan varmasti jatkossakin hyödyntämään.

Liikuntapaikkojen intiimitilojen muutoksista sukupuolettomaan tai unisex-käyttöön sekä uusista tilamerkinnoista on tiedotettu liikuntapalvelujen koko henkilöstöä sekä asiakkaita niissä liikuntapaikoissa, joissa tilamuutoksia on tehty.

Liikuntapaikkojen henkilöstölle on laadittu sisäinen ohjeistus sukupuolen moninaisuuden / sukupuolisensitiivisestä kohtaamisesta. Lisäksi uimarantojen, maa-uimaloiden ja uimahallien henkilöstölle ja esihenkilöille on järjestetty 6 koulutuskertaa sukupuolen moninaisuudesta ja sukupuolisensitiivisyydestä.

Kulttuuripalvelukokonaisuuden tuottamissa sisällöissä on panostettu entistä enemmän kaupunkilaisten moninaisuuden heijastamiseen. Helsingin kaupunginmuseon Being Black –poimintoja afro-suomalaisuudesta -näyttely oli esillä vuonna 2023. Helsinki Pride palkitsi Ylpeys muuttaa maailmaa -tunnustuspalkinnolla kaupunginmuseon vuodenvaihteessa 2024–2025 esillä olleen M/S Baltic Queers -näyttelyn. Kulttuurin edistäminen -palvelussa, erityisesti lastenkulttuuriin keskittyvässä Annantalossa, on huomioitu neurokirjoihin kuuluvat lapset. Kulttuurikeskus Caisa, jonka päätehtävä on moninaisuuden ja inklusion edistäminen, on valtuustokauden aikana kehittänyt vammaisiin taiteilijoihin liittyvää osaamista mm. vakiinnuttamalla näyttelyiden suomen viittomakielen opastukset liveinä ja videon välityksellä sekä kuvailutulkauksen. Caisan henkilöstö osallistui suomen viittomakielen alkeiskurssille keväällä 2024. Caisa tarjoaa asiakkaille kuulosuojaimia esitysten ja näyttelyiden yhteydessä, jotta tilat olisivat paremmin aistiherkkyydet huomioivia.

Kulttuuripalvelukokonaisuudessa toteutettiin kaksi henkilöstön moninaisuusosaamista kehittävä koulutusta. Kaupunginmuseo järjesti keväällä 2024 koulutuksellisella otteella kehittämispäivän omalle henkilöstölleen. Kulttuuripalvelukokonaisuus järjesti 18.8.2025 koko palvelukokonaisuuden henkilöstölle suunnatun kehittämispäivän pääteemana moninaisuuden edistäminen kulttuuripalveluissa. Osallistujia oli näissä yhteensä noin 100. Henkilöstön osaamisen kehittäminen moninaisuusnäkökulmasta on vakiintunut osaksi kulttuuripalvelukokonaisuuden työtä ja sitä tullaan jatkossakin edistämään tavoitteellisesti. Kulttuuripalvelukokonaisuuden toiminnalleen asettama moninaisuusvisio raamittaa ja tukee tätä.

Kirjastopalvelukokonaisuus ei pystynyt irrottamaan riittävästi asiaa tuntevaa henkilöstöä toimenpiteensä toteuttamiseen, joten lukemisesteisten kirjastopalvelujen tunnettavuuden parantamiseen liittyvä kampanja ei toteutunut. Koko strategiakaudeksi asetetulla yksittäisellä toimenpiteellä ei lopulta myöskään ollut luontevaa yhtymäpintaa kirjaston omissa vuosisuunnitelmissa asetettuihin tavoitteisiin.

6.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista

Kokonaisuudessaan Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla onnistuttiin toimenpiteiden toimeenpanossa melko hyvin. Vain yksi toimenpide jäi kokonaan toteuttamatta. Kulttuuripalvelukokonaisuuden kesken oleva toimenpide tullaan toteuttamaan, vaikka se kestää kauemmin kuin alun perin arvioitiin.

Keskeiseksi haasteeksi toimenpiteiden toteuttamisessa havaittiin toimialan oman vuosisuunnittelun ulkopuolelle asetettujen, strategiakauden mittaisten toimenpiteiden

jääminen helposti irrallisiksi toimialan ja palvelukokonaisuuksien omasta lyhyemmän aikavälin suunnittelusta ja kehittämistyöstä. Toimenpiteiden toteuttaminen sai nostetta ja vaikuttavuutta silloin, kun sillä oli luonteva yhtymäpinta palvelukokonaisuuden omiin kehittämistavoitteisiin ja niiden johtamiseen. Näistä syistä erityisesti moninaisuuden edistäminen kulttuuripalveluissa ja turvallisemman tilan periaatteiden laatiminen nuorisopalveluissa onnistuivat hyvin.

Toimenpiteiden vaikuttavuus liittyy mitattaviin asioihin (tapahtumien, laadittujen periaatteiden, koulutusten, osallistujien määrä jne.), mutta ne edistävät myös organisaation toimintakulttuurin kokonaisvaltaisempaa muutosta kaupunkilaisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta paremmin huomioivaksi. Sitä on vaikeampi mitata, mutta sillä on perustavanlaatuisen vaikutus kaikkeen tulevaan kehittämistyöhön.

Tulevien strategiakausien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien toimenpiteiden asettamisessa olisi hyvä huomioida ainakin jossain määrin toimialojen ja liikelaitosten oman suunnittelun rakenteet, sykli ja tavoitteet. Tiiviimmin näihin kytkeytyvät toimenpiteet todennäköisesti edistäisivät entistä paremmin tavoitteiden toteuttamista ja vaikuttavuutta.

7. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

7.1 Kokonaiskuva

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan osalta palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpano on sujunut hyvin. Toimialan omista toimenpiteistä 31.8.2025 mennessä toteutui 14 toimenpidettä ja yksi toteutui osittain. Yhtään toimenpidettä ei jäänyt kokonaan toteutumatta. Pelastustoimi liittyi toimialaan vasta vuonna 2023 ja tulee mukaan seuraavalla strategiakaudella.

7.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta

Alla on kuvattu niiden toimenpiteiden etenemistä, jotka olivat väliraportin aikaan keltaisella eli osittain toteutuneet tai kesken tai punaisella eli vielä aloittamatta.

Toimialan palvelukohtaisissa perehdytysuunnitelmissa kerrotaan tulkin tilaamisen periaatteista ja tulkkivälitteisestä työskentelystä aina, kun asiakaskunta on monimuotoista. Lisäksi henkilökunnan intrassa on aina ajantasaiset ohjeet. Tulkkauksen hyödyntämisestä järjestetään myös koulutusta säännöllisesti.

Tulkkivälitteinen työskentely lisää asiakkaan osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tulkkausta tilataan tarpeen mukaisesti sopimuskuoppineilta. Strategiakauden aikana palvelun tuottaja on vaihtunut useamman kerran ja samalla tietojen saanti on muuttunut. Käyttömääristä saadaan tietoa kustannusten kautta ja niitä seurataan vuosittain.

Palvelujen käyttö on osittain sukupuolisidonnaista ja tilastojen mukaan miehet alikäyttävät joskus terveystarkastuksia. Työttömille (sukupuolesta riippumatta) on rakennettu uusi terveystarkastus Omaoloon osana Työkykyisempi Stadi-hanketyötä. Koronan aiheuttamaa hoitovajetta on korjattu aloittamalla uudelleen vuonna 2023 Kuntit kondikseen -terveystarkastukset 40-vuotiaille miehille. Digitaalisen terveystarkastusten tulosten perusteella saa yhteyden esimerkiksi omalle terveysasemalle.

Palveluverkkoa on tarkasteltu syksyn 2024 aikana, jolloin valmisteltiin toimialan palvelustrategiaa. Toimialan palveluverkkotiimi tilapalveluista oli valmistelemassa mm. kuntalaiskyselyä, jolla selviteltiin asiaa. Selvityksen pohjalta tehtiin palvelulupaus, jonka tarkoituksena on varmistaa, että kaikkien asiakkaiden toimintakyvyn mukaiset asiointimahdollisuudet turvataan.

7.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista

Suunnitelman toimeenpano on sujunut toimialalla hyvin. Onnistumiseen vaikutti se, että toimenpiteet olivat tärkeitä palveluille ja koettiin erityisen konkreettisina. Lisäksi toimialalle on vuonna 2022 perustettu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden työryhmä, jonka tehtävänä on käsitellä sekä palveluihin että henkilöstöön liittyviä kysymyksiä.

Suunnitelmakaudella rasismiin ja ihmisten tasa-arvoiseen kohteluun liittyi paljon yhteiskunnallista keskustelua. Syrjintään liittyvät kysymykset tulivat monin tavoin ajankohtaisiksi. Toimialalla järjestettiin kaksi koko henkilöstölle suunnattua Sotepe-live-lähetystä, jossa ylin johto keskusteli yhdenvertaisuudesta ja asiakkaiden ja henkilökunnan tasa-arvoisesta kohtelusta. Henkilökunnalle tarjottava koulutus on ollut erittäin kattavaa ja teemoina ovat olleet muun muassa heikommassa asemassa olevat ryhmät ja heidän tarpeidensa huomioiminen palveluissa (sukupuolivähemmistöt, etniset vähemmistöt ja eri ikäryhmät). Toimialalle perustettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä teki yhteistyötä yhdenvertaisuusvaltuutetun kanssa ja järjestettiin koulutus myös yhdenvertaisuuslaista ja positiivisesta erityiskohtelusta. Yhdenvertaisuuden käsite ja syrjinnän ja rasismin vastainen työote on tullut ajankohtaisemmaksi ja tutummaksi kaikille toimialalla.

Haasteena pitkän aikavälin suunnitelmille on, että kaupunki muuttuu erittäin nopeasti ja digitalisaatio etenee vauhdilla. Syntyy uusia ilmiöitä, joihin pitäisi voida reagoida nopeasti. Suunnitelmien mittarit voivat jäädä ajasta jälkeen tai esimerkiksi uusi lainsäädäntö tai kansallinen ohjaus voi muuttaa palveluja niin, että alkuperäiset tavoitteet menetetään. Suunnitelmien tulisikin nivoutua paremmin yhteen keskeisimpien toimialojen ohjausdokumenttien kanssa.

8. Palvelukeskus Helsinki

8.1 Kokonaiskuva

Palvelukeskus Helsingin osalta palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanossa onnistuttiin kokonaisuutena hyvin. Onnistumiseen vaikutti erityisesti se, että suunnitelman osa-alueita oli sisällytetty Palvelukeskus Helsingin vastuullisuusohjelmaan vuosina 2022–2024.

Palvelukeskus Helsingin omista toimenpiteistä 31.8.2025 mennessä toteutui 2 toimenpidettä (vihreällä), 0 toimenpidettä toteutui osittain tai niiden toteutus jäi kesken (keltaisella) ja 0 toimenpidettä jäi kokonaan toteutumatta (punaisella).

8.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta

Palvelukeskus Helsingin omat toimenpiteet olivat vihreällä jo väliraportin aikaan ja niiden toteutusta on kuvattu väliraportissa.

8.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista

Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanossa onnistuttiin kokonaisuutena hyvin.

Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2022–2025 toi nimenomaisesti palveluja koskevat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteemat ensimmäisen kerran osaksi Palvelukeskus Helsingin kestävyystyötä. Vaikuttavuuden näkökulmasta suunnitelmakautta 2022–2025 voidaankin pitää erityisesti perustan luomisena tulevaisuuden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle, jota Palvelukeskus Helsingissä tullaan tulevana vuosina jatkamaan.

Erityisenä onnistumisena voidaan pitää saavutettavuutta koskevan työn parantumista suunnitelmakaudella 2022–2025. Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman puitteissa kaikki kuntalaisrajapinnan sisältävät digitaaliset järjestelmät tarkistettiin saavutettavuuden osalta ja uusien järjestelmien hankinnassa saavutettavuusauditointeja on ryhdytty vaatimaan osana järjestelmien käyttöönottoa.

Jatkon osalta on tärkeää jatkaa palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman osa-alueiden integroimista osaksi Palvelukeskus Helsingin kestävä kehityksen ohjelmaa ja vuosisuunnittelua. Tällä tavoin varmistetaan suunnitelmakauden toimenpiteiden ohjaus, resurssointi ja toimeenpano asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

9. Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara

9.1 Kokonaiskuva

Staran osalta palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpano toteutui pääosin suunnitellusti. Toimeenpanon toteutumiseen on vaikuttanut Staran toimintojen luonne: se on kaupungin sisäinen palveluntuottaja, jonka suoria asiakkaita ovat muut toimialat. Kaupunkilaisille tuotettavasta palvelusta vastaa ja sen määrittelee asiakastoimiala.

Staran omista toimenpiteistä 31.8.2025 mennessä toteutui 2 toimenpidettä (vihreällä), 0 toimenpidettä toteutui osittain (keltaisella) ja 0 toimenpidettä jäi kokonaan toteutumatta (punaisella).

9.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta

Stara on tehnyt sisäisen kartoituksen palveluistaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Kartoituksen perusteella ei tunnistettu kehittämistoimia kaupunkilaisille tuotettavien palveluiden näkökulmasta, koska kaupunkilaisille tuotettavan palvelun sisällön ja laadun määrittelevät Staran asiakastoimialat.

Henkilöstön osaamista tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden teemoissa on vahvistettu asettamalla tähän liittyvän Helvi-koulutusmateriaalin käsittely pakolliseksi työyhteisöissä, ja seuraamalla käsittelyjen toteumaa. Lisäksi on laadittu ohje kaupunkilaisen kohtaamiseen. Ohjeen läpikäynti on sovittu toteutettavaksi sekä uusien työntekijöiden perehdytyksessä että säännöllisesti koko työyhteisössä.

9.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista

Toimenpiteet toteutettiin pääosin suunnitellusti. Sisäisen kartoituksen perusteella todettiin, että Starassa tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on huomioitu strategiassa, ja toimenpiteitä tehty mm. koulutukseen, perehdytykseen ja materiaaleihin liittyen.

Toimenpiteet lisäsivät tietoisuutta ja keskustelua tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta työyhteisöissä. Erillisten asiakaspalvelukoulutusten sijaan päädyttiin edistämään aihealueen näkyvyyttä organisaatiossa muilla tavoin. Ohjeistusten ja materiaalien avulla varmistettiin teeman jatkuvaa esilläoloa arjessa. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden Helvi-käsittelyjen pakollisuus ja toteuman seuranta toivat teeman näkyväksi kaikissa työyhteisöissä.

Jatkossa tarvitaan systemaattisempaa seurantaa toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Lisäksi olisi hyödyllistä kehittää yhteisiä mittareita, joilla tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista voidaan arvioida säännöllisesti.

10. Taloushallintopalvelu (Talpa)

10.1 Kokonaiskuva

Talpan osalta palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpano onnistui odotusten mukaisesti. Saimme toteutettua toimenpiteet kaikkiin osa-alueisiin, vaikka suunnitelmakauden alussa työskentelyyn vaikutti Helsingin palkanlaskennan vakauttamishankkeen korkea prioriteetti.

Kaikki kolme Talpan omaa toimenpidettä olivat toteutuneet 31.8.2025 mennessä.

10.2 Tarkempi kuvaus toimenpiteiden toteutumisesta

Taloushallintopalvelussa toteutettiin suunnitelmakauden aikana seuraavat toimenpiteet:

- Sähköisen asioinnin käyttöönotto 04/2023 (toimenpide: palvelun tarjoaminen digitaalisesti ja ei-digitaalisesti)
- Laaja asiakaspalvelu- ja viestintävalmennus koko henkilöstölle, jonka yhteydessä otimme käyttöön mallipohjat ja ohjeistukset selkeälle ja saavutettavalle asiakasviestinnälle sekä sisäisten asiakkaiden että kuntalaisasiakkaiden palveluun. Mallipohjat tallennettiin yhteiseen paikkaan ja niiden käyttöä valvottiin ja valmennettiin tiimeissä. Ruotsinkielisen ja englanninkielisen palvelun saatavuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota.
- Asiakasviestinnässä otettiin käyttöön katselmointimalli, jossa neljän silmän periaatteella käydään läpi haastavimmat asiakasviestit. Asiakaskokemuksen mittauksessa otettiin käyttöön sähköisen asioinnin tikettikohtainen palaute, ja palautteet käsitellään tiimeissä säännöllisesti. Yhtenä kohtana mitataan vastauksen selkeyttä. (Toimenpiteet: Varmistetaan asiakasviestinnän tavoitettavuus ja selkokieliyys; Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiat huomioidaan asiakaspalvelukoulutuksissa).

10.3 Arvio suunnitelmakauden 2022–2025 onnistumisista ja haasteista

Toimeenpanossa onnistuttiin kokonaisuutena hyvin. Asiakaskokemuksen mittaustulokset ovat parantuneet suunnitelmakaudella ja henkilöstö on oppinut hyödyntämään palautteita työn kehittämisessä. Tulevissa suunnitelmissa monikielisyys tulee huomioida paremmin, ja tämä onkin mahdollista sähköisen asiointijärjestelmän uusinnan yhteydessä v. 2026.

Liitetaulukot: yksittäisten toimenpiteiden liikennevaloarviointi

Koko kaupunkia koskevat toimenpiteet

Toimenpide: Päivitetään kaksikielisyysuunnitelmat: tehdään nykytilan kartoitus, tunnistetaan kehittämistarpeet ja suunnitellaan niiden pohjalta konkreettiset toimenpiteet

Mittari: Nykytilan kartoitus tehty ja kehittämistoimenpiteet laadittu osana kielisuunnitelmien päivitystä

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Yksikkö	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Kaupunginkanslia	Toteutunut	
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Toteutunut	
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	Toteutunut	
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	Toteutunut	
Kaupunkiympäristön toimiala	Toteutunut	
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	Toteutunut	
Palvelukeskus Helsinki	Toteutunut	
Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara	Osittain toteutunut	Suunnitelmat päivitetty, ei vielä käsitelty kokousrakenteessa. Tavoitteena tehdä loppuvuoden aikana.

Koko kaupunkia koskevat toimenpiteet

Toimenpide: Hyödynnetään uusia keinoja rasismien torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi

Mittari: Valtioneuvoston rasismien torjumisen toimintaohjelman 2021–2023 puitteissa kunnille tuotettuja materiaaleja, työkaluja ja malleja on otettu käyttöön

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Yksikkö	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Kaupunginkanslia	Osittain toteutunut	Järjestetty useita rasismien torjuntaan liittyviä koulutuksia ja tilaisuuksia, mutta valtakunnallisen Yhdenvertainen Suomi -ohjelman materiaalien käytöstä ei ole riittävästi tietoa.
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Osittain toteutunut	Materiaaleja ei ole saatu jalkautettavassa muodossa kunnille. Ei viedä loppuun.
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	Toteutunut	
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	Toteutunut	
Kaupunkiympäristön toimiala	Osittain toteutunut	Aihe kytkeytyy segregaaation ehkäisyyn ja kaupunki uudistustyöhön, joka jatkuu suunnitelmakauden jälkeenkin.
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	Toteutunut	
Palvelukeskus Helsinki	Osittain toteutunut	Palvelukeskus Helsingin henkilöstö on osallistunut kaupungin ihmisoikeusiltapäiviin, ja oppeja on jaettu sisäisissä työryhmissä. Teema jatkuu osana kestävän kehityksen ohjelmaa 2025–2027.
Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara	Osittain toteutunut	Materiaalien käyttöä ei ole erikseen seurattu, mutta on oletettu, että niitä on hyödynnetty kaupunkiyhteisen materiaalin valmistelussa ja päivityksessä, jota on käsitelty säännöllisesti työyhteisöissä.

Koko kaupunkia koskevat toimenpiteet

Toimenpide: Järjestetään koulutusta turvallisemman tilan periaatteiden laatimisesta

Mittari: Koulutusta on järjestetty

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Yksikkö	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Kaupunginkanslia	Toteutunut	
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Toteutunut	
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	Osittain toteutunut	Toteutuu loppuvuodesta 2025 tai alkuvuodesta 2026
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	Toteutunut	
Kaupunkiympäristön toimiala	Toteutunut	
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	Toteutunut	
Palvelukeskus Helsinki	Osittain toteutunut	Palvelukeskus Helsinki laati turvallisemman tilan periaatteet kaupungin ohjemateriaalin pohjalta, ja niitä sovelletaan kaikissa työyhteisöissä. Varsinaista koulutusta ei ole järjestetty, mutta se voi tulla ajankohtaiseksi myöhemmin.
Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara	Osittain toteutunut	Kaupungin laatima opas löytyy myös Staran intrasta. Erillistä koulutusta ei ole järjestetty, koska sellaiselle ei ole tunnistettu tarvetta (Staralla ei ole kaupunkilaisten käyttöön suunnattuja tiloja).

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Asuinalueiden kehittämisessä asukasosallistuminen ei tavoita kaikkia väestöryhmiä	Kaupunki uudistusalueiden kehittämisessä lisätään vaikeasti tavoitettavien ryhmien osallisuutta tukevia toimia	Toteutuneiden toimenpiteiden määrä vaikeasti tavoitettavien ryhmien asukasosallistumisen edistämiseksi eri alueilla	Talous- ja suunnitteluosasto	Toteutunut	
Työperäisen hyväksikäytön ehkäisy hankinnoissa	Työperäisen hyväksikäytön ehkäisy palveluhankinnoissa -ohjeen julkaiseminen	Ohje julkaistu	Talous- ja suunnitteluosasto	Toteutunut	
Työperäisen hyväksikäytön ehkäisy hankinnoissa	Järjestetään koulutusta aiheesta	Koulutusta järjestetty / koulutuksiin osallistuneiden määrä	Strategiaosasto	Toteutunut	

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtien huomioiminen kanslian palveluhankinnoissa	Sopimus pohjien sisällön uudistaminen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtia huomioiviksi	Sisältö uudistettu pilottihankintoina tehtävien palveluhankintojen sopimus pohjiin	Talous- ja suunnitteluosasto Strategiaosasto	Osittain toteutunut	Pilottien valmistelu keskeytettiin, koska kehittämiskohteen työ sisällytettiin kaupungin sopimustoimittajille laadittavaan eettiseen ohjeistukseen (ent. Code of Conduct). Syksyllä 2025 päätöksentekoon tuleva ohjeistus edellyttää sopimustoimittajilta aktiivisia toimenpiteitä yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja monimuotoisuuden systemaattista johtamista. Ohjeistus liitetään soveltuviin hankintasopimuksiin. Mittarit eivät toteutuneet, mutta itse tavoite etenee aiempaa laajemmin.
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtien huomioiminen kanslian palveluhankinnoissa	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtiin liittyvien sopimusveloitteiden tarkistaminen	Veloitteet tarkistettu kolmessa pilottihankinnassa	Talous- ja suunnitteluosasto Strategiaosasto	Osittain toteutunut	kts. yllä

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Sukupuolivaikutusten arvioinnin jatkokehittäminen osana talousarvioprosessia	Vuoden 2022 talousarvion sukupuolivaikutusten arvioinnin analysoiminen	Analyyssi tehty	Talous- ja suunnitteluosasto	Toteutunut	
Sukupuolivaikutusten arvioinnin jatkokehittäminen osana talousarvioprosessia	Tehdään tarkennetut ohjeet sukupuolivaikutusten arvioinnin laatimiseen talousarviossa 2023	Ohjeet päivitetty	Talous- ja suunnitteluosasto	Toteutunut	
Sukupuolivaikutusten arvioinnin jatkokehittäminen osana talousarvioprosessia	Järjestetään koulutus sukupuolivaikutusten arvioinnista	Koulutus järjestetty / koulutukseen osallistuneiden määrä	Talous- ja suunnitteluosasto	Toteutunut	
Lakiperusteisen saavutettavuuden huomioiminen digitaalisissa palveluissa	Avoimen lähdekoodin saavutettavuusmallin jatkokehittäminen siten, että se palvelee kaupunkiorganisaation ulkopuolisia tahoja (esim. konsultit) aiempaa laaja-alaisemmin	Mittari 1: Kehittämistoimet toteutettu Mittari 2: Saavutettavuusmallin hyödyntäminen (käyttöaste)	Strategiaosasto	Toteutunut	
Lakiperusteisen saavutettavuuden huomioiminen digitaalisissa palveluissa	Vahvistetaan henkilöstön saavutettavuusosaamista kehittämällä siihen liittyvää koulutusta	Saavutettavuuskoulutusta uudistettu ja kohdennettu henkilöstön kyselyssä (2021) ilmenneiden tarpeiden perusteella	Strategiaosasto	Toteutunut	

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksien edistäminen ja kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön näkyvyyden lisääminen	Kaupunkiyhteisen Pride-tapahtuma-kumppanuuden hyödyntäminen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön edistämisen alustana	Kaupungin sisäisen vaikuttavuusarviointikyselyn sekä yhteistyössä Helsinki Pride -yhteisön kanssa toteutettavan tapahtumatutkimuksen tulokset	Viestintäosasto	Toteutunut	
Tiedon tarve sukupuolten tasa-arvosta keskeisissä strategian ilmiöissä	Valtuustokauden lopussa tuotetaan katsaus sukupuolten tasa-arvosta keskeisissä strategian ilmiöissä strategiamittareita ja muita aineistoja hyödyntäen	Katsaus toteutettu ja julkaistu	Strategiaosasto Viestintäosasto	Toteutunut	
Tiedon tarve sukupuolten tasa-arvosta keskeisissä kaupunkikehittämiseen ja asukkaiden arkeen liittyvissä ilmiöissä	Kaupunkitiedon tuottamissa kyselyissä huomioidaan sukupuolten moninaisuus varmistamalla sukupuolta koskevan taustatiedon kerääminen mies/nainen/muu -jaottelulla	Toteutettu kaikissa valtuustokaudella kerättävissä kaupunkitiedon kyselyissä	Strategiaosasto	Toteutunut	

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Normitietoisen kuvamateriaalin tarve	Lisätään normitietoisten kuvien määrää kaupungin aineistopankissa	Normitietoisia kuvauksia toteutettu ja kuvat viety aineistopankkiin	Viestintäosasto	Toteutunut	
Selkokielen viestinnän tarve	Siirretään kaupungin selkokielen sivut uudelle sivustopohjalle	Selkokielen sivut siirretty uudelle hel.fi-alustalle / löytyvät osoitteesta selkokieli.hel.fi	Viestintäosasto	Toteutunut	
Selkokielen viestinnän tarve	Tehdään suunnitelma selkokielen sisällön määrälliselle ja laadulliselle kehittämiselle	Sisällön kehityssuunnitelma tehty	Viestintäosasto	Osittain toteutunut	Konkreettista suunnitelmaa selkokielen sisällön määrälliselle ja laadulliselle kehittämiselle ei tehty. Mahdollisimman selkokielistä viestintää on kuitenkin lisätty etenkin kotoutuville, vieraskielisille ja henkilöstölle sekä kiinnitetty yleisesti ottaen aiempaa enemmän huomiota viestinnän selkeyteen mm. verkkosivuilla.

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulman vahvistaminen eri viestintäkanavien sisällöntuotannossa	Vahvistetaan moninaisuuden ja normitietoisuuden huomioimista sisällöntuotannossa esim. esiintyjien ja kuvituksen osalta	Normitietoisuus huomioitu sisällöntuotannossa (itsearviointi)	Viestintäosasto	Toteutunut	
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulman vahvistaminen eri viestintäkanavien sisällöntuotannossa	Toteutetaan maksettua sisältömainontaa vähemmän huomioituille kohderyhmille	Kohdennetun sisältömainonnan määrä	Viestintäosasto	Toteutunut	
Digitaaliset sisällöt eivät tavoita kaikkia	Varmistetaan ei-digitaalisen sisällöntuotannon jatkuminen	Painetun Helsingin lehden säännöllistä julkaisua jatketaan	Viestintäosasto	Toteutunut	
Helsinki-infon neuvontapalveluiden fyysisen saatavuuden varmistaminen	Jatketaan ja tarvittaessa laajennetaan Helsinki-infon alueellisten neuvontapisteiden toimintaa kaupunki uudistusalueilla	Asiakasmäärät, alueellisten palvelupisteiden määrä	Viestintäosasto	Toteutunut	
Vieraskielisten asiakkaiden neuvonnan parantaminen	Käynnistetään Avoin ovi palveluihin -hankkeen toimintamallin jalkautus kaikille toimialoille ja kaikkiin kaupungin neuvonta- ja ohjauspalveluihin	Koulutusten ja perehdytysten määrä ja niihin osallistuneiden määrä	Viestintäosasto	Toteutunut	

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Etädigituen saatavuuden varmistaminen	Vakiinnutetaan etädigituen toimintamalli ja laajennetaan sen alustana toimivan tiketöintijärjestelmän käyttö myös toimialoille	Toimintamallin käyttöönoton ja tiketöintijärjestelmän käyttöönoton määrä eri yksiköissä	Viestintäosasto	Toteutunut	
Digituen tunnettuuden parantaminen	Laaditaan digituen viestintäsuunnitelma ja toimenpiteet tunnettuuden lisäämiseksi	Viestintäsuunnitelma on laadittu ja toimenpiteet on toteutettu	Viestintäosasto	Toteutunut	
Osallistumisen yhdenvertaisuuden tukeminen osallistuvan budjetoinnin (OmaStadi) toteutuksessa	Osallistuvasta budjetoinnista viestitään monikielisesti	Kielten määrä	Viestintäosasto	Toteutunut	
Osallistumisen yhdenvertaisuuden tukeminen osallistuvan budjetoinnin (OmaStadi) toteutuksessa	Osbu-verkkoalustan saavutettavuus varmistetaan	Saavutettavuusauditointi WCGA 2.1-standardin mukaisesti	Viestintäosasto	Toteutunut	
Osallistumisen yhdenvertaisuuden tukeminen osallistuvan budjetoinnin (OmaStadi) toteutuksessa	Vaikeasti tavoitettavien ryhmien osallistamisessa hyödynnetään järjestöyhteistyötä ja kumppanuuksia	Kumppanuuksien kautta tavoitettujen kaupunkilaisten ja heidän jättämiensä ideoiden ja ehdotusten määrä	Viestintäosasto	Toteutunut	

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Osallistumisen yhdenvertaisuuden tukeminen osallistuvan budjetoinnin (OmaStadi) toteutuksessa	Eri toimialojen palvelujen kautta tarjotaan osallistumisen tukea eri väestöryhmille	Kumppanuuksien kautta tavoitettujen kaupunkilaisten ja heidän jättämiensä ideoiden ja ehdotusten määrä	Viestintäosasto	Toteutunut	
Osallistumisen yhdenvertaisuuden tukeminen osallistuvan budjetoinnin (OmaStadi) toteutuksessa	Äänestysvaiheessa tarjotaan laaja-alaisesti digitukea	Digituen (pisteet, tapahtumat) määrä	Viestintäosasto	Toteutunut	
Vapaaehtoisovittelijoiden asiakaslähtöisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamisen vahvistaminen	Vapaaehtoisovittelijoiden vuosittainen kouluttaminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden teemoista	Järjestettyjen koulutusten ja niihin osallistuneiden määrä	Viestintäosasto	Toteutunut	
Luottamushenkilöiden ja päätösvalmistelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamisen vahvistaminen	Järjestetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusaiheinen koulutus luottamushenkilöille ja päätösvalmistelijoille	Koulutus järjestetty	Hallinto-osasto Viestintäosasto	Toteutunut	

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Työllisyyspalveluiden saavutettavuuden lisääminen asiakaskunnan moninaisuuden näkökulmasta	Lisätään mahdollisuuksia omankieliseen ja selkokieliseen palveluun	Ohjeistus tulkkauspalvelujen ja selkokielen käytöstä laadittu ja sisällytetty perehdytysohjelmaan	Elinkeino-osasto	Toteutunut	
Työllisyyspalveluiden saavutettavuuden lisääminen asiakaskunnan moninaisuuden näkökulmasta	Selvitetään viittomakielen tulkkauksen mahdollisuudet	Selvittäminen tehty	Elinkeino-osasto	Toteutunut	
Kartoitetaan omankielisen ohjauspalvelun tarjonta ja lisätään omankielistä ohjauspalvelua tunnistetun tarpeen mukaan	Kartoitetaan omankielisen ohjauspalvelun tarjonta ja lisätään omankielistä ohjauspalvelua tunnistetun tarpeen mukaan	Omankielisen ohjauspalvelun kartoitus tehty	Elinkeino-osasto	Toteutunut	
Kartoitetaan omankielisen ohjauspalvelun tarjonta ja lisätään omankielistä ohjauspalvelua tunnistetun tarpeen mukaan	Tehdään esteettömyyskartoitus toimintaa poikkileikkaavasti	Kartoitus tehty	Elinkeino-osasto	Toteutunut	
Kartoitetaan omankielisen ohjauspalvelun tarjonta ja lisätään omankielistä ohjauspalvelua tunnistetun tarpeen mukaan	Tunnistetaan ja toteutetaan konkreettisia toimenpiteitä tilojen esteettömyyden ja normitietoisuuden lisäämiseksi	Konkreettiset toimenpiteet huomioitu tilasuunnitelmissa	Elinkeino-osasto	Toteutunut	

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Työllisyyspalveluiden saavutettavuuden lisääminen asiakaskunnan moninaisuuden näkökulmasta	Asiakasviestinnässä lisätään monikielisyyttä ja muuta moninaisuuden huomioivaa viestintää, kuten kielivalikoimaa ja selkokielisyyttä, sekä seurataan sitä systemaattisesti	Viestinnän auditointi ja siihen liittyvät korjaavat toimenpiteet tehty	Elinkeino-osasto	Toteutunut	
Työllisyyspalveluiden saavutettavuuden lisääminen asiakaskunnan moninaisuuden näkökulmasta	Turvataan laadukkaat ja monikanavaiset matalan kynnyksen neuvontapalvelut ja digineuvonta	Asiakkaalle on tarjolla fyysisiä neuvontapalveluja ja digineuvontaa	Elinkeino-osasto	Toteutunut	
Työntekijöiden osaamisen vahvistaminen sensitiivisten asiakaskohtaamisten varmistamiseksi työllisyyspalveluissa	Henkilöstölle on säännöllisesti tarjolla "Älä oletta" -aiheista koulutusta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteemoista	Koulutusta järjestetty	Elinkeino-osasto	Toteutunut	
Työntekijöiden osaamisen vahvistaminen sensitiivisten asiakaskohtaamisten varmistamiseksi työllisyyspalveluissa	Henkilöstölle on säännöllisesti tarjolla esteettömyyskoulutusta	Koulutusta järjestetty	Elinkeino-osasto	Toteutunut	

Kanslian toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Asiakasosallisuuden systematisointi työllisyyspalveluiden palvelu- ja kehittämistoiminnassa	Laaditaan osallisuussuunnitelma, jossa kiinnitetään huomiota erityisesti moninaisten asiakkaiden tavoittamiseen ja osallisuuden vahvistamiseen	Suunnitelma laadittu	Elinkeino-osasto	Osittain toteutunut	Osallisuussuunnitelman laatiminen aloitettu mutta jäänyt henkilöstö- ja organisaatiomuutoksen alla jäi kesken.
Asiakasosallisuuden systematisointi työllisyyspalveluiden palvelu- ja kehittämistoiminnassa	Aloitetaan osallisuussuunnitelman toimenpano	Suunnitelman toteutus käynnistetty	Elinkeino-osasto	Ei toteutunut.	Osallistavia toimenpiteitä on toteutettu vaikka osallisuussuunnitelma ei ole laadittu ja toimeenpantu.

Kaupunkiympäristön toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Vähemmistöjen äänen kuulumisen vahvistaminen ja osallistumisen kynnyksen madaltaminen	Asukastilaisuuksien järjestämiseen laaditaan ohjeistus, jossa huomioidaan mm. ymmärrettävyys (selkeä kieli) ja tilojen esteettömyys	Ohjeistukset on laadittu ja ne huomioidaan Uutta Helsinkiä -tilaisuuksien järjestämisessä	Viestintäpalvelut Kehittämispalvelut	Toteutunut	
Lähipalvelujen fyysinen saavutettavuus ja esteettömyys kaikilla eri kulkumuodoilla, sujuva liikkuminen	Kehitetään kävelyn, pyöräliikenteen ja raideliikenteen verkostoa lähipalvelujen saavutettavuuden parantamiseksi eri väestöryhmien ja kulkumuotojen näkökulmasta kehittämisohjelmien toimenpiteiden mukaisesti	Lähipalvelujen saavutettavuus on parantunut eri väestöryhmien ja kulkumuotojen näkökulmasta saavutettavuusselvitysten tulosten perusteella	Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelu Liikenne- ja katusuunnittelu- palvelu	Toteutunut	
Lähipalvelujen fyysinen saavutettavuus ja esteettömyys kaikilla eri kulkumuodoilla, sujuva liikkuminen	Huomioidaan viher- ja virkistysalueiden reitit osana kokonaisuutta	Nykyisillä ja tulevilla asukkailla tulee olemaan hyvä saavutettavuus lähipuistoihin ja -viheralueisiin paikkatietopohjaisilla työkaluilla, kuten viheralueiden saavutettavuus- ja käyttöpainetyökalulla, mitattuna	Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelu Liikenne- ja katusuunnittelu- palvelu	Toteutunut	

Kaupunkiympäristön toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Ara-asuntojen asukasvalintoja koskevan viestinnän kehittäminen asunnonhakijoiden oikeudenmukaisuuden kokemuksen vahvistamiseksi	Verkkosivujen sisällöt asukasvalintoja koskien uudistetaan hel.fi-uudistuksen yhteydessä	Sisällöt uudistettu siten, että sivuilta käy entistä selvemmin ilmi, millä perusteilla hakija saa tai ei saa asunnon	Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus	Toteutunut	
Ara-asuntojen asukasvalintoja koskevan viestinnän kehittäminen asunnonhakijoiden oikeudenmukaisuuden kokemuksen vahvistamiseksi	Asunnon hakijoiden ja saaneiden tilanteesta julkaistaan tilastotietoa kuukausittain ja kohteina vuosittain	Tilastotiedot ja -koonnit julkaistu	Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus	Toteutunut	
Asumisen yhdenvertaisuuden kehittäminen	Keskustellaan säännöllisesti yhdenvertaisuusvaltuutetun kanssa asumisen yhdenvertaisuuden kysymyksistä	Tapaaminen järjestetty vuosittain	Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus yhdessä muiden kaupungin asumisen toimijoiden kanssa	Toteutunut	
Segregoitumisuhan alla olevien alueiden julkisen kaupunkitilan laadun kohentaminen	Investoidaan lähiliikuntapaikkojen, puistojen, aukoiden ja katutilojen viihtyisyyteen segregoitumisuhan alla olevilla alueilla (kaupunki-uudistusalueet).	Kaupunki-uudistusalueiden investoinnit katuihin, puistoihin ja lähiliikuntapaikkoihin (budjetointi ja toteuma)	Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelu ja liikenne- ja katusuunnittelupalvelu /investoinnit	Toteutunut	

Kaupunkiympäristön toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Julkisen kaupunkitilan turvallisuuden parantaminen sekä suunnittelussa että toteutuksessa; häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen.	Uusitaan valaistus led-selvi-tykseen pohjautuen aloittaen turvattomimmiksi koetuista kaupunkitiloista.	Valaistusta uusittu turvattomimmiksi koetuissa kaupunkitiloissa.	Asemakaavoitus-palvelu, liikenne- ja katusuunnitelu-palvelu, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelu, rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus	Toteutunut	
Julkisen kaupunkitilan turvallisuuden parantaminen sekä suunnittelussa että toteutuksessa; häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen.	Arvioidaan suunnitteluratkaisuja turvallisuusnäkökulmasta erikseen valituissa pilottikohteissa.	Pilottikohteiden suunnitteluratkaisut on arvioitu turvallisuusnäkökulmasta.	Asemakaavoitus-palvelu, liikenne- ja katusuunnitelu-palvelu, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelu, rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus	Osittain toteutunut	Pilottikohteet turvallisuusnäkökulmasta jäivät osin toteutumatta. Vaasanpuistikossa on arvioitu suunnitteluratkaisuja turvallisuusnäkökulmasta vuonna 2024.

Kaupunkiympäristön toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Julkisen kaupunkitilan turvallisuuden parantaminen sekä suunnittelussa että toteutuksessa; häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen.	Järjestetään turvallisuustee- maan liittyvää koulutusta	Koulutusta on järjestetty	Asemakaavoitus- palvelu, liikenne- ja katusuunnit- telu-palvelu, kaupunkitila- ja maisemasuun- nittelupalvelu, rakennukset ja yleiset alueet -pal- velukokonaisuus	Toteutunut	
Julkisen kaupunkitilan turvallisuuden parantaminen sekä suunnittelussa että toteutuksessa; häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen.	Lisätään tasa-arvo- ja yhden- vertaisuustietoa suunnittelua ohjaaviin aineistoihin	Suunnittelua ohjaavia aineistoja on päivitetty esimerkiksi Yhdenvertaisuuden tekijät- hankkeessa tuotetun työkalun pohjalta	Asemakaavoitus- palvelu, liikenne- ja katusuunnit- telu-palvelu, kaupunkitila- ja maisemasuun- nittelupalvelu, rakennukset ja yleiset alueet -pal- velukokonaisuus	Toteutunut	

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Jokainen työntekijä edistää omassa toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta	Sisällytetään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmat kaikkeen toimintaan (mm. koulutukset, hankkeet, perehdytys)	Mittari 1: Kaikkiin koulutuksiin on sisällytetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma Mittari 2: Perehdytysmateriaalit on päivitetty huomioimaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma	Hallinto Palvelukokonaisuudet	Osittain toteutunut	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä koulutuskokonaisuuksia on lisätty ja koulutuksissa on painotettu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmien sisällyttämisen tärkeyttä erilaisissa yhteyksissä. Toimenpidettä ei viedä loppuun.
Kiusaamisesta, häirinnästä ja syrjinnästä ilmoittamisen kynnyksen madaltaminen	Selvitetään vaihtoehtoisia toeteutuksia, jolla mahdollistetaan anonyymin ja matalan kynnyksen ilmoitusten tekeminen	Anonyymi ja matalan kynnyksen ilmoittaminen on saatu koulujen ja oppilaitosten käyttöön	Tietohallintopalvelut Perusopetus Lukio- ja ammatillinen koulutus Kehittämispalvelut	Osittain toteutunut	Lukiokoulutuksessa kanava otetaan käyttöön syksyllä 2025. Toimenpide viedään loppuun.
Lainsäädännön ja muiden sitovien ohjeiden tuntemuksen lisääminen asiantuntijatyössä	Toteutetaan yhteinen koulutus hallinnon palvelujen yhteisen kokouksen yhteydessä ja järjestetään webinaareja osaamisen vahvistamiseksi	Koulutustilaisuuksien ja niihin osallistuneiden määrä	Hallinto Palvelukokonaisuudet	Toteutunut	

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Yhteisöön kuulumisen ja antirasistisen työotteen vahvistaminen	Toteutetaan työpajoja antirasismista	Toteutuneiden työpajojen ja niihin osallistuneiden määrä	Palvelukokonaisuudet	Toteutunut	
Yhteisöön kuulumisen ja antirasistisen työotteen vahvistaminen	Suunnitellaan yksikkökohtaisia jatkokoulutuksia aikaisemmista koulutuksista saadun palautteen pohjalta	Jatkokoulutuksia järjestetty tunnistettujen tarpeiden pohjalta / koulutusten ja niihin osallistuneiden määrä	Kehittämispalvelu	Toteutunut	
Puuttumisen kulttuurin vahvistaminen	Laaditaan selkeä infograafi Sopuisasti stadissa- ja KVO-13 toimenpiteistä kiusaamis-, häirintä- ja syrjintätilanteissa toimimisesta	Infograafi laadittu ja otettu käyttöön viestinnässä ja yksiköissä	Hallinto	Toteutunut	
Toiminnan saavutettavuuden, tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden varmistaminen	Laaditaan ja otetaan käyttöön saavutettavuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä tarkistuslista	Tarkistuslista laadittu ja käsitelty kaskon palvelukokonaisuuksien ja hallinnon yhteistointafoorumeilla	Hallinto Palvelukokonaisuudet	Toteutunut	

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Tilojen esteettömyystietojen täydentäminen	Perusesteettömyystietoja täydennetään avoimien yleisötilaisuuksiin soveltuvien ja muiden asukkaiden varattavissa olevien sisätilojen osalta. Tiedot näytetään Varaamo-palvelussa ja niitä päivitetään säännöllisesti.	Perusesteettömyystiedot täydennetty	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja muut toimialat	Toteutunut	
Häirintä, julkisen tilan turvattuus	Turvallisemman tilan periaatteita otetaan käyttöön nuoriso-, kulttuuri-, kirjasto- ja liikuntapalvelu-kokonaisuuksien toimipaikoissa	Otettu käyttöön 20 toimipaikassa tai yksikössä, vähintään kolmessa/ palvelukokonaisuus	Nuorisopalvelut Kulttuuripalvelut Kirjastopalvelut, Liikuntapalvelut	Toteutunut	
Liikuntatilojen saavutettavuus ja turvallisuus kaikille sukupuolille ja vammaisille henkilöille, joiden avustaja eri sukupuolta	1) Osa asiakkaille suunnatuista intiimitiloista osoitetaan sukupuolettomaan tai unisex-käyttöön niissä käytössä olevissa toimipaikoissa, joissa se on mahdollista.	Tilamuutokset on tehty	Liikuntapalvelut	Toteutunut	
Liikuntatilojen saavutettavuus ja turvallisuus kaikille sukupuolille ja vammaisille henkilöille, joiden avustaja eri sukupuolta	2) Tiedotetaan intiimitilojen tilamuutoksista	Tilamuutoksista on tiedotettu	Liikuntapalvelut	Toteutunut	

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Liikuntatilojen saavutettavuus ja turvallisuus kaikille sukupuolille ja vammaisille henkilöille, joiden avustaja eri sukupuolta	3) Ohjeistetaan henkilöstöä asiakkaiden sukupuolisensitiivisestä kohtaamisesta tilamuu- tosten yhteydessä	Ohjeistus on laadittu ja välitetty henkilöstölle	Liikuntapalvelut	Toteutunut	
Kulttuuripalveluiden sisällöntuotannon kehittäminen moninaisuusnäkökulmasta	1) Tehdään lähtötilanneanalyysi moninaisuudesta kulttuuripalvelujen nykyisessä ohjelmatarjonnassa	Lähtötilanneanalyysi on tehty	Kulttuuripalvelut	Toteutunut	
Kulttuuripalveluiden sisällöntuotannon kehittäminen moninaisuusnäkökulmasta	2) Pilotoidaan toimintatapoja, joilla saadaan kulttuuripalvelujen sisällöissä paremmin heijastettua helsinkiläisten moninaisuuden kirjoa	Toimintatapoja on pilotoitu	Kulttuuripalvelut	Toteutunut	

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Erityisryhmille suunnattujen kirjastopalveluiden tunnettavuuden lisääminen	Lukemisesteisten kirjastopalvelujen tunnettavuuden parantaminen	Tiedotus- ja markkinointikampanja on tehty	Kirjastopalvelut	Ei toteutunut.	Kirjasto ei pystynyt irrottamaan riittävästi asiaa tuntevaa henkilöstöä kampanjan toteuttamiseen. Koko strategjakaudeksi asetetulla yksittäisellä toimenpiteellä ei lopulta myöskään ollut luontevaa yhtymäpintaa kirjaston vuosisuunnitelmien tavoitteisiin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen	Hoidon- ja palvelutarvetta arvioidaan yhdenvertaisesti ja huomioidaan erityisryhmien, eri sukupuolten ja vähemmistöjen tarpeet hoitopäätöksissä	<p>Terveysasema-toiminnassa: Mittari 1: ensikontaktissa toteutunut hoito (tavoitetaso 75%) Mittari 2: kiireellisen hoidon toteutuminen samana tai seuraavana päivänä (tavoitetaso 80%) Mittari 3: kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa (tavoitetaso 70%)</p> <p>Suun terveydenhuollossa: Mittari 1: kiireettömän hoidon takaisinsoittolinja on käytössä koko virka-ajan Mittari 2: 90% kiireettömän hoidon takaisinsoittoon vastataan samana päivänä</p>	Terveys- ja päihdepalvelujen palvelukokonaisuus	Toteutunut	

Sosiaali-, terveys - ja pelastustoimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Tulkkipalvelujen ja kaikkien tulkkauksen mahdollisuuksien käyttäminen palveluissa	Varmistetaan perehdytyksessä, että henkilökunta osaa käyttää tulkkipalveluja	Osana työntekijöiden perehdytystä on huomioitu tulkkipalvelujen käyttö	Kaikki palvelukokonaisuudet	Toteutunut	
Tulkkipalvelujen ja kaikkien tulkkauksen mahdollisuuksien käyttäminen palveluissa	Seurataan systemaattisesti tulkkipalvelujen käyttöä	Tulkkipalveluiden käyttömäärät vuosittain (Tulka-sovellus, ostopalvelut)	Kaikki palvelukokonaisuudet	Osittain toteutunut	Tulkkipalvelun tuottaja vaihtui strategiakauden aikana usein, joten tiedon tuottamiseen tullut katkoksia. Tulkkipalvelujen käyttöä seurataan kustannusten kautta.
Normitietoinen viestintä: syrjiviin ja eriarvoistaviin normatiivisiin käsityksiin vaikuttaminen viestinnällisillä ratkaisuilla	Noudatetaan kaupungin normitietoisien viestinnän ohjetta ja kuvapankkia	Ohjeistuksen ja kuvapankin käyttöä on arvioitu vuosittain (sisäinen itsearviointi)	Viestintäpalvelut	Toteutunut	
Digitaalisen syrjäytymisen ehkäiseminen	Henkilöstöä koulutetaan auttamaan niin asiakkaita kuin työtovereita Maisan käytössä	Mittari 1: Koulutusta järjestetty / koulutusten ja niihin osallistuneiden määrä Mittari 2: Maisa on käytössä 80 %:ssa niistä toiminnoista, jotka ovat Apotin piirissä	Kaikki palvelut, joissa Apotti on käytössä	Toteutunut	

Sosiaali-, terveys - ja pelastustoimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Digitaalisen syrjäytymisen ehkäiseminen	Palveluihin pääsy taataan myös muita, kuin digitaalisia kanavia pitkin. Tarkastellaan digitaalista palveluverkkoa ja verrataan, löytyykö vastaava palvelu myös ei-digitaalisesti	Tarkastelu on toteutettu	Kaikki palvelut, joissa Apotti on käytössä	Toteutunut	
Pitkäaikaistyöttömien miesten terveyden edistäminen ja koronan aiheuttaman hoitovajeen korjaaminen	Toteutetaan erillinen kysely tai käytetään muita aineistoja, kuten Työkykyisempi Stadi-hankkeessa syntyviä tietoja ja tarkastellaan niissä erityisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista	Kysely on toteutettu ja/ tai on hyödynnetty muita aineistoja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen tarkastelussa	Perhe- ja sosiaalipalvelut Työllisyyspalvelut	Toteutunut	
Pitkäaikaistyöttömien miesten terveyden edistäminen ja koronan aiheuttaman hoitovajeen korjaaminen	Toteutetaan kehittämistoimenpiteet tehdyn tarkastelun pohjalta	Kehittämistoimenpiteet on toteutettu	Perhe- ja sosiaalipalvelut Työllisyyspalvelut	Toteutunut	
Lähi- ja parisuhdeväkivallan tunnistamisen parantaminen ja palveluihin hakeutumisen edistäminen osana lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun kehittämistä ja toimeenpanoa	Järjestetään koulutusta lähi- ja parisuhdeväkivallasta	Koulutusta on järjestetty / koulutusten ja niihin osallistuneiden määrä	Kaikki palvelukonaisuudet ja myös Kasko/Kuva	Toteutunut	

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Lähi- ja parisuhdeväkivallan tunnistamisen parantaminen ja palveluihin hakeutumisen edistäminen osana lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun kehittämistä ja toimeenpanoa	Tehdään ohjeistuksia eri toimijoiden käyttöön	Ohjeistuksia on laadittu	Kaikki palvelukonaisuudet ja myös Kasko/Kuva	Toteutunut	
Lähi- ja parisuhdeväkivallan tunnistamisen parantaminen ja palveluihin hakeutumisen edistäminen osana lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun kehittämistä ja toimeenpanoa	Otetaan käyttöön tutkimukseen perustuvia toimintamalleja	Toimintamalleja on otettu käyttöön	Kaikki palvelukonaisuudet ja myös Kasko/Kuva	Toteutunut	
Syrjintään puuttumisen tehostaminen	Syrjintäkokemuksia seurataan palautejärjestelmän kautta ja palautteet tilastoidaan	Syrjintää koskevat palautteet on tilastoitu vuosittain ja niitä on tarkasteltu määrällisesti ja laadullisesti (syrjinnän syyt)	Osallisuus- ja vuorovaikutusyksikkö ja laatuasiantuntija	Toteutunut	
Lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksien parantaminen	Myönnetään täydentävää toimeentulotukea lasten ja nuorten harrastamisen mahdollistamiseksi	Täydentävän toimeentulotuen määrät vuosittain	Perhe- ja sosiaalipalvelut	Toteutunut	
Lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksien parantaminen	Lisätään tietoisuutta oman alueen vapaa-ajan toiminnoista	Lapsia ja nuoria on ohjattu oman alueen vapaa-ajan toimintojen pariin	Perhe- ja sosiaalipalvelut	Toteutunut	

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Perheiden moninaisuuden huomioiminen neuvola- ja perhetyön vauva- ja perhemyönteisyys-ohjelmassa	Vahvistetaan henkilökunnan osaamista moninaisten perheiden kohtaamisessa koulutuksilla	Koulutusta on järjestetty / koulutusten ja niihin osallistuneiden määrä	Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys	Toteutunut	

Taloushallintopalvelun (Talpa) toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Palvelujen saavutettavuuden parantaminen eri asiakasryhmille	Palvelua tarjotaan monikanavaisesti	Palvelua tarjottu sekä digitaalisesti että ei-digitaalisesti	Talpan asiakaspalvelu	Toteutunut	
Palvelujen saavutettavuuden parantaminen eri asiakasryhmille	Varmistetaan asiakasviestinnän tavoitavuus ja selkokielisyys	Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset	Talpan asiakaspalvelu	Toteutunut	

Taloushallintopalvelun (Talpa) toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Palvelujen saavutettavuuden parantaminen eri asiakasryhmille	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiat huomioidaan asiakaspalvelukoulutuksissa	Asiakaspalvelukoulutuksiin sisällytetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtia / koulutuksiin osallistuneiden määrä	Talpan asiakaspalvelu	Toteutunut	

Helsingin rakentamispalvelu Staran toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushaasteita ei ole systemaattisesti tunnistettu palvelutoiminnassa	Tehdään vuoden 2022 aikana sisäinen kartoitus Staran palveluista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta ja päätetään sen pohjalta kehittämistoimista	Kartoitus tehty ja kehittämistoimet päätetty	Stara	Toteutunut	
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden teemoissa	Asiakaspalvelukoulutusten sisällöissä huomioidaan sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Koulutuksiin on sisällytetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtia	Stara	Toteutunut	

Palvelukeskus Helsingin toimenpiteet

Toteutunut = vihreä. Osittain toteutunut = keltainen. Ei toteutunut = punainen.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho	Toteuma (suhteessa mittariin)	Osittain toteutuneiden tai kokonaan toteutumatta jääneiden osalta selite sille, miksi toimenpide ei toteutunut
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushaasteita ei ole systemaattisesti tunnistettu palveluissa	Tehdään vuoden 2022 aikana sisäinen kartoitus Palvelukeskus Helsingin palveluista	Kartoitus on tehty	Palvelukeskus Helsingin vastuullisuus -tiimi yhteistyössä liiketoimintojen kanssa	Toteutunut	
Suunnitelmaa palveluiden tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta ei ole tehty	Laaditaan palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma osana Palvelukeskus Helsingin vastuullisuusohjelmaa vuosina 2022-2024	Suunnitelman laatimista ja sen toimenpiteiden edistymistä seurataan osana vastuullisuusohjelmaa	Palvelukeskus Helsingin vastuullisuus -tiimi yhteistyössä liiketoimintojen kanssa	Toteutunut	

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia**

Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihde 09 310 1641

www.hel.fi